UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemerologivm Ecclesiastio-Rubricisticum Novum

Halden, Johann Baptist

Brixinæ, 1717

Titulus. VII. De Missis Votivis, tam privatis, quàm etiam solennibus in genere, & in specie.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39937

Visual Library

do plurium *Commemorationum Specialium* Antiphonæ, aut Verſus coincidunt. Hinc ijs annis, quibus in 1. & 2. Veſp. S. Eliſabethæ Reg. Portug. die 7. & 8. Jul. fiunt Cõmemorationes Commun. ſeu Suffragia Ss. debet in utriſque illis Veſp. in Suffragio pro Commem. B. V. M. locô Verſûs: *Ora pro nobis &c*, dici Verſus: *Diffuſa eſt &c*, & Veſp. Officij illius in Sabb. vel (ut nonnemo exiſtimat) Verſ: *dignare me &c* ex Feſto B. V. ad Nives.

Si quæ ſunt alia ad Rubricam, ſeu Titulum *Commemorationum Communium*, certis Temporib. ac Diebus in Officio faciendarũ, pertinentia, petenda illa ſunt ex dictis, ac dicendis locîs paulò ſuperiùs allegatis.

Quantum verò ad illas *Commemorationes Communes* attinet, quæ in *Miſſis* tam *privatis*, quàm *Conventualibus*, præter *Speciales* occurrentium ſubin Feſtorum, aut *Dominicarum*, vel *Feriarum*, pro Diverſitate Temporum ſunt faciendæ, vel non faciendæ, quid circa illas ſit obſervandum tam in *Feſtis*, quàm in *Dominicis*, ac *Ferijs* per annum, ſatiſpérque ſuis locis expreſſum invenies. Et hæc hactenus de ordinandis *Officijs*, & *Miſſis* quorumcunque reſpectivè Feſtorum, ac Profeſtorum, ſeu Vigiliarum, in quibuſcunque reſpectivè *Occurrentijs* & *Concurrentijs*, quantùm attinet ad *Praxin*. *Eruditiones* autem varias circa *Feſtorum*, ac *Profeſtorum* (tam in genere quàm in *Specie* ſpectatorum) antiquitatem, Originem, Inſtitutionem, Nomenclaturam, Cauſam finalem, Differentias, ac varias Diviſiones quod ſpectat, videri poſſunt Suarez Tom. 1. de Relig. l. 2. de Feſtis c. 2. & 3. Azor. Tom. 2. l. 1. cum ſe-let. l. 4. c. 24. &c. Layman l. 4. Tr. 7. c. 1. &c. Gav. Tom. 1. P. 4. Tit. 13. & Tom. 2. ſ. 5. c. 1. necnon ſect. 7. c. 1. & ſeqq. item ſ. 8. totâ. Carol. Guyer in Heortologia. Dominicus, & Carolus Macrus in Hierolexico *V. Feſtus &c.* cit: ab eo Baronius & Bellarm. &c.

TITULUS. VII.

De Miſſis Votivis, tam privatis, quàm etiam ſolennibus in genere, & in ſpecie.

1\. MISSÆ VOTIVÆ (ità dictæ, quôd non ex Eccleſiæ, aut Rubricarum Præſcripto hîc & nunc de *die currente*, ſed ut plurimùm ex ſpontaneo ſeu *arbitrio* Sacerdotis de aliquo quodam aut Sancto, aut *Feſto &c*, cum permiſſu tamen Eccleſiæ, & juxta

Fe-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Formulam ab ea præſcriptam ac approbatam celebrentur) in *triplici* ſunt *Differentiæ*. *Primi generis* Votivæ ſunt, quæ poſt Commune Sanctorum & Dedicationis Eccleſiæ in Miſſali Rom. pro ſingulis per Hebdomadam diebus aſſignantur, ſúntque earum *octo*, mox nominandæ. Circa has id venit præmonendum : quòd non modò pro *privatæ* Sacerdotis *devotione* quacunque die per Hebdomadem, quâ aut *Dominica* aut *Feſtum duplex*, aut *dies*, quô de *duplici* fieri nequit, non occurrit, dici poſſint hujuſmodi Miſſæ, ſed inſuper quocunque die infra Hebdomadam, quô Officium fit de *Feriæ minore*, & in ea non eſt *Vigilia*, nec *anticipanda Miſſa Dominicæ ſequentis* (ùt in Rubricis) neque *reſumenda Miſſa Dominicæ præcedentis*, quæ fuerit impedita; poſſit juxta *Rubr. General. Miſſal.* *T. n.* 3. etiam locô *Miſſæ principalis*, ſeu *Conventualis* dici aliqua ex 8. illis *Miſſis Votivis* extantibus locô allegatô in fine Miſſalis, attamen (niſi dicatur Miſſa de *Requiem*) cum debita Commemoratione illius *Feriæ*, de qua factum eſt *Officium*, ac obſervando Ordinem *dierum* ibidem ſingulis ejuſmodi *Miſſis* aſſignatum, nempe hunc, ut ſcilicet Feriâ II. dicatur, vel *Miſſa quotidiana pro Defunctis Sacerdotibus*, *Benefactoribus*, & *Aliis* (niſi currat Tempus Paſchale) de in Miſſali poſt Miſſam *De Anniverſario* Defunctorum, cum 3. Orationib: ùt ibi, necnon cum Præfatione Communi, & *Col. nigro*; vel *Miſſa de Sancta Trinitate*, obtinens inter Votivas locum primm in Miſſali, dicenda autem ſine *Glor.* & *Cred.* In ea Oratio 2. diei curr. 3. illa, quæ alioquin eſſet 2. in Miſſa diei currentis. Præfatio propr. ex Feſto SS. Trinitatis. In fine : *Benedicamus*, & Evangel. S. Joannis. *Col. Alb.* In Miſſa de SS. Trinitate toties inclinandum eſſe caput, quoties nominatur Trinitas, apud P. Gob. *Tr.* 3. *n.* 731. *litt. e.* tradit P. Didac. de Avendanno.

Feriâ III. *Miſſa Votiva de Ss. Angelis*, ùt in fine Miſſal. cum *Glor.* ſine *Cred.* Oratio 2. diei curr. 3. illa, quæ alioquin eſſet 2. in Miſſa diei cur. Præf. Commun. In fine : *Ite Miſſa eſt*, & Evang. S. Joan. *Col. Alb.*

Feriâ IV. *Miſſa Votiva de Ss. Apoſtolis Petro & Paulo*, extra *Tempus Paſchale*, ùt ibidem in fine Miſſal. ſine *Glor.* & *Cred.* Oratio 2. diei currentis. 3. illa, quæ alioquin eſſet 2. diei currentis : illo tamen Tempore, quô dicitur Orat. *A cunctis* dici debet in hac Votiva locô *à Cunctis* alia Oratio de S. MARIA, nempe *Concede &c* (ne ſcilicet bis fiat explicita mentio in Orationibus *Ss. Petri & Pauli*) & P.Lohner quidem *Inſtruct. pract. I. P.* 2. *T.* 11. *n.* 8. *fin.* aſſignat illud *Concede*, quod inter *Orationes ad Diverſa*, ſive *ad libitum* in Miſſali obtinet pri-

 mum

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

mum locum, ac incipit: *Concede quæſumus &c*: licèt Is autem Rationem hujus ſuæ aſſignationis, nec *extrinſecam*, nec *intrinſecam* addat, mihi tamen, ut verum fatear, nisì *Rubrica Gener. IX. Miſſal. n.* 15. expreſsè aſſignaret Orationem *Concede nos Famulos &c*, extantem poſt Dominicam in *Albis &c*, ſummopere probaretur P. Lohneri Sententia; tum quia Oratio illa *Concede quæſumus* habet ſibi præfixum eumdem Titulum, quem ſibi præfixum habet Oratio *A cunctis*, quæ ei ſubſtituitur nempe: *Ad poſcenda Suffragia Sanctorum*; tum, quia eadem Oratio *Concede quæſumus &c* eſt magis homogenea Orationi *A cunctis* (alioquin in Miſſis Votivis *illius Temporis* tertiò locò dicendæ, atque etiam in hac *Votiva*, nisì *explicitam* SS. Apoſtolorum *mentionem* contineret) quàm illud aliud *Concede nos famulos &c*; unde non abſque fundamento ſuſpicio alicui poſſet ſuboriri, an non fortè per aliquam inadvententiam aut errorem Curatorum typi in Miſſalium ultimò recognitorum Editione addita ibi in præcitata Rubrica ſint Orationi *Concede* hæ voces: *Nos famulos*? verùm quia etiam à Gavanto hoc poſteriori modò citatur ea Oratio, ideo non P. Lohneri, ſed Rubricæ in Miſſali defacto extantis Auctoritas in Praxi hac in parte erit ſequenda, ut alibi diximus. Et hæc de *Orationibus* hujus Votivæ. *Præfatio* in ea dicitur de Apoſtolis; in fine autem: *Benedicamus*, & Evangelium S. Joan. *Col. Rub.*

Tempore Paſchali verò locò hujus Votivæ dicitur Feriâ IV. Miſſa Votiva de Ss. Apoſtolis Petro & Paulo, ut in Feſto S. Marci Evangeliſtæ 25. Aprilis, exceptis Orationibus, Epiſtolâ, & Evangelio, quæ etiam tunc ſumuntur ex Miſsâ eorumdem Votivâ extra *Tempus Paſchale præſcriptâ*, ut monet Rubrica in fine hujus *Miſſæ Votivæ*, pro Feria IV. præſcriptæ. Cæterùm etiam *Tempore Paſchali* dicitur ſine *Glor.* & *Cred.* cum Præfat. de Apoſtolis: & in fin. *Benedicamus*, & Evang. S. Joan. *Col. Rub.*

Feriâ V. vel *Miſſa Votiva de S. Spiritu* (extans poſt 3. præfationes in fine Miſſalis) ſine *Glor.* & *Cred.* Oratio 2. diei currentis. 3. illa, quæ alioqui foret 2. Præfat. propria de Pentecoſte, omiſſis tamen extra Tempus Pentecoſtes verbis illis: *hodierna die.* In fin. *Benedicamus*, & Evang. S. Joann. *Col. Rub.* Porrò circa 1. Orationem hujus Miſſæ Notandum, quòd, ſi Miſſa Votiva de S. Spiritu (ſeu *ſolennis*, ſeu *privata*) in Ordine ad *poſtulandam S. Spiritûs gratiam* dicatur, tunc locò Orationis: *DEUS, qui corda Fidelium, &c.* dicenda ſit in *Miſſa Votiva de S. Spiritu* Oratio: *DEUS, cui omne cor patet &c.* quæ cum correſpondente

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Secreta, & *Poſtcommunione* habetur in fine ejuſdem Miſſæ Votivæ de S. Spiritu.

Notandum 2. Si Miſſa Votiva privata de S. Spiritu dicatur in Sabbato, quò non occurrit Feſtum, ſed fit *Officium* de S. MARIA in Sabbato, tertiam Orationem in Miſſa Votiva de S. Spiritu non eſſe dicendam de S. Spiritu, ſed *Eccleſia*, vel pro Papa, niſi ſimul occurrat Feſtum ſimplex, tunc enim 2. Oratio erit de B. V. in Sabb. 3. de ſimplici. Notandum 3. Si Miſſa Votiva de S. Spiritu dicatur eo Tempore, quò in Miſſis de Tempore dici ſolet *A cunctis*, tertiam Orationem etiam in *Miſſa votiva de S. Spiritu* debere eſſe *A cunctis* : non autem aliam de B. V. locò illius. *Joann. Petr. Caſanova in Collectan : ex Decret. Sacr. Rit. Congreg.*

Vel *Miſſa Votiva de SS. Euchariſtiæ Sacramento* (extans in Miſſali poſt Miſſam Votivam præcedentem de S. Spiritu) ſine *Glor.* & *Cred.* Oratio 2. diei curr. 3. illa, quæ alioquin eſſet 2. diei curr. Præfat. eadem, quæ in Feſto Nativitatis Domini, ſed ſine hujus *Communicantes.* In fin. *Benedicamus*, & Evang. S. Joann. *Col. Alb.* In Miſſa de *Venerab. Sacramento* inclinandum eſſe caput ad illa verba Collectæ : *DEUS, qui nobis ſub Sacramento &c*, apud P. Gobat *Tr.* 3. n. 731. *lit. e.* tradit P. Didacus de Avendanno, ob Rationes ibi allatas. Quomodo eadem hæc *Miſſa* dicenda ſit ab ijs, quibus ex Indulto Sedis Apoſtol: licet facere de Venerab. quavis Feriâ V. per annum non impeditâ Officiò 9. Lectionum, aut aliò exceptò, Vid. ſuprà Tit. 5. ante fin. *à f.* 100.

Feria VI. Vel *Miſſa Votiva de S. Cruce* (extans in fine Miſſal. poſt *Miſſas Votivas* præcedentes) ſine *Glor.* & *Credo.* Oratio 1. *extra Tempus Paſchale*, ùt ibi (*Tempore* verò *Paſchali* illa, quæ habetur in fine ejuſdem Miſſæ Votivæ de S. Cruce) Oratio 2. diei curr. 3. ea, quæ alioquin eſſet 2. diei curr. Præfat. de Cruce. In fin. *Benedicamus*, & Evangel. S. Joan. *Col. Rub.*

Vel *Miſſa Votiva de Paſſione Domini* (extans ibidem poſt Miſſam præcedentem) ſine *Glor.* & *Cr.* Oratio 2. de die curr. 3. illa, quæ alioquin eſſet 2. diei current. Præf. de Cruce. In fine *Benedicamus*, & Evangel. S. Joannis. *Color Violaceus.*

Notandum, quòd, ſi *Miſſa de Paſſione* dicatur in Feria, quâ reſumenda eſt Miſſa *Dominicæ in Sexageſima*, tunc Secreta ſecunda ſumi debeat ex *Dominica Quinquageſimæ*; quia Secreta Miſſæ prioris coincidit cum Secreta Miſſæ Votivæ de Paſſione. *Gavant. Tom.* 1. *P.* 1. *Tit.* 7. *num.* 8. *lit. q.*

Sabbato *Miſſa Votiva de S. MARIA*, pro Diverſitate Temporum diverſa, ùt in fine Miſſalis : ubi alia aſſi-

aſſignatur pro Tempore *Adventûs*; alia pro Tempore, quod eſt à *Nativitate Domini* uſque ad *Purificationem*; alia ab *hac* uſque ad *Paſch*: alia à *Paſch*: uſque ad *Pent*. alia à *Pent*: uſque ad *Adventũ*. Circa has Votivas de S. MARIA *Notandum eſt* 1. In *Sabbatis* non impeditis Feſtô *duplici*, aut *ſemiduplici*, nec aliquâ *Octavâ*, aut *Vigiliâ*, nec *Feriâ* aliquâ *majore Quadrageſimæ*, vel *quat. Temporum*, nec denique *Officiô* alicujus *Dominicæ*, quæ ſuperſit, in præcedens Sabbatum *tranſlatô*, juxta Rubr. Gen. IV. *Miſſal. n.* 1. & 2. dici Miſſam de S. MARIA ſecundùm Varietatem Temporum, ùt in fine Miſſalis juxta paulò antè dicta ponitur: in Adventu autem, licèt *Officium*, non fiat *de S. Maria in Sabbato* (etiam in caſu, quô Feſtum 9. Lectionum non occurrit) ſed de *currente Feriâ Adventûs*, dici tamen nihilominus etiam tunc *Miſſam principalem* de B. MARIA, nempe eam, quæ inter ejus Votivas eſt prima (cum Commemoratione Adventûs) niſi fuerint *quatuor Tempora*, vel *Vigilia*, ùt ſuprà; tunc enim Miſſa Principalis non dicitur de *S. MARIA*, ſed de *Feria quat Temp.* aut *Vigilia*, ùt ſuô locô.

Dicturus in Adventu Miſſam Votivam de VII. v.g. Doloribus B. V. M. à Sede Apoſtolica tamen approbatam) 2. Collectam ſeu Orationem aſſumet de Officio diei currentis, de Feſto v.g. ſemiduplici, ſi tale eo die occurrat. 3. verò de Adventu. Si verò fuerit ſolum eo die Officium de Feria, tunc 2. Oratio in ejuſmodi Miſſa Votiva de B. V. erit de Adventu. 3. de S. Spiritu. 4. (ſi dicatur) erit Eccleſiæ, vel pro Pap. 5. ad libitum Celebrantis. *Piſart Sac. Evang. P. 4. Tit. 1.*

Notandum eſt 2. In Miſſis Votivis *B. MARIÆ* tunc ſolum dici Hymnum Angelicum *Gloria in excelſis* (attamen ſine *Credo*, etiam in Miſſa cantata Principali) quando eæ dicuntur, aut cantantur in Sabbato, non autem, ſi dicantur, aut cantentur *extra Sabbatum*: tunc enim ſecluſô ſpeciali Privilegiô, dicuntur ſine *Glor.* & *Cred.* niſi propter gravi, aut *publicâ Eccleſiæ cauſâ* cantentur *ſolenniter* cum unica Oratione per modum *Miſſæ Votivæ ſolennis*; nam tunc, quocunque die cantentur, cantantur cum *Gloria*, & *Credo* juxta pòſt dicenda. Licet autem per Rubricam General. Miſſal. VIII. n. 4. in Votivis B. M. V. in Sabbato (etiam illô, quô occurrit Feria major Adventûs, aut quatuor Temporum, aut aliqua Vigilia, aut Feſtum aliquod ſemiduplex) ſemper dicatur *Gloria*, & in fine *Ite Miſſa eſt*, ac Evangelium *S. Joannis*: cave tamen ſub Miſſis Votivis B. M. V. comprehendere *Miſſam Vigiliæ Aſſumptionis B. MARIÆ*, in Sabbato incidentis. *Piſart P. 1. Sacerd. Evangel. Tit. 8. obſerv. 4.* Vide etiam di-

ali- ita

cta ſuprà *P. I. Tit. 2. de Sabbatis poſt Octavam Epiphan. uſque ad Septuageſ. ante fin.*

Notandum 3. Tametſi, quando *Miſſæ Votivæ* de B. V. privatæ dicuntur in *Sabbato*, dicantur cum *Gloria*, non tamen dici etiam tunc in iis *Credo*, extra modò dictum caſum, quô dicuntur *ſolenniter pro gravi*, vel *publicâ Eccleſiæ cauſâ, cum unica Oratione.* Gob. Tr. 3. *n.* 722.

Notandum 4. Quando in Sabbato factum eſt *Officium* de *S. Maria in Sabbato*, tunc licèt Miſſa, quæ dicitur de S. MARIA in ejuſmodi Sabbato, ſit una ex ſuprà dictis 5. Votivis de S. Maria, Tempori currenti conveniens; quia tamen tunc non dicitur per modum *Votivæ*, utpote concordans cum *Officio diei*; ideo tunc Oratio 2. eſt de Spiritu Sancto, 3. verò *Eccleſiæ tuæ*, vel pro Papa, prout ambæ notantur in fine Votivarum *de S. MARIA* in recentioribus Miſſalibus, niſì in ejuſmodi Sabbato occurrat *Feſtum ſimplex*, aut ratione Menſis dicendum ſit *Fidelium*; tunc enim 2. Oratio eſt de *ſimplici*, aut *Fidelium* 3. autem de S. Spiritu, niſì & hæc per aliquam ulteriorem faciendam Commemorationem extrudatur, utì contingit, quando in Sabbato, quô fit de S. Maria in Sabbato, duo Feſta ſimplicia occurrunt, aut præter Commemorationem faciendam de ſimplici ſimul ratione Menſis dicendum eſt *Fidelium*, de quo ſuô locô. Quando autem ſive in Sabbato, ſive alio infra Hebdomadem die dicitur de B. V. una ex ſuprà dictis 5. Miſſis Votivis *per modum Votivæ* (v. g. in *Feſto ſemiduplici*, aut in *Vigilia*, vel *Feria majore non privilegiatâ*) ſecunda Oratio ſemper dicitur de *Officio* illius *diei*, tertia verò eſt de *Spiritu Sancto*, niſì propter faciendam aliquam Commemorationem, locô hujus extruſæ ponenda ſit alia, utì fieri poteſt, ſi *Miſſa Votiva* dicatur in *Feſto ſemiduplici*, & in eodem ſimul occurrat *Feſtum ſimplex*, vel *Vigilia*, aut *Feria major*.

Notandum 5. In Miſſis tam propriè *Votivis*, quàm *Non-Votivis de S. Maria in Sabbato* dictis, dici Præfationem de B. V. *Et te in veneratione &c*, ac in earum fine: *Ite Miſſa eſt*, & Evangel. S. Joan. *Col. Alb.* At verò in Miſſis Votivis B. M. V. *extra Sabbatum* dictis, dici quidem eandem Præfationem (*& te in veneratione*) nec non in fine earum pariter Evangel. S. Joannis, non tamen: *Ite Miſſa eſt*; eò quòd *extra Sabbatum* etiam illæ Votivæ, quæ dicuntur de B. V. dicantur ſine *Gloria* & *Credo*, niſì in caſu, quô cantatur de illa *Miſſa Votiva ſolennis*, modô ſuprà declaratô.

Notandum 6. Quòd ſi quis in Sabbbato, quô fit *Officium de B. M. in Sabbato*, celebrare velit Votivam de *alio Sancto* (v. g. de S. Fran-

ciſc. Borgia Patrono contra noxios terræ motus) is in Miſſa ſua Votiva Commemorationem quidem facere debeat de B. MARIA in Sabbato & 3. locô dicere Orationem de S. Spiritu (niſi dicendum ſit 2. locô *Fidelium*, aut tertiô facienda Commemoratio de ſimplici occurrente) non tamen dicere debeat in ea *Gloria in Excelſis*, uti nec Præfationem de B. V. ſed *Communem*, vel de *Tempore*, ſi currat v. g. *Tempus Paſchale &c*, niſi ipſa votiva, quæ dicitur in tali Sabbato propriam habeat, ut ſi dicatur v. g. de Apoſtolo : in fine quoque talis Miſſæ Votivæ de aliquo Sancto in Sabbato dictæ dicitur *Benedicamus*, & Evangelium S. Joannis : quod S. Joannis Evangelium juxta Generalem Regulam dicitur in fine cujuslibet *Miſſæ Votivæ*, tam *privatæ*, quàm etiam *ſolennis*, etiamſi hæc in *Dominicâ*, aut *Feriâ majore*, aut in *Vigilia* cantetur.

Notandum 7. Miſſam aſſignatam *Feſtivitati Conceptionis* B. M. V. non eſſe dicendam in Sabbatis, ut *Votivam* : id quod Decretum ferunt à Sac. Rit. Congregat. 1679. 30. Septembr. licèt item in ijs Eccleſijs, in quibus adeſt inveterata conſuetudo cantandi Miſſam Votivam de B. V. ſingulis diebus Sabbati, poſſit hic pius uſus, ſeu Populorum devotio continuari etiam in Sabbatis Feſto duplici impeditis, non eſt tamen omittenda *Miſſa Conventualis*, ut pariter Decretum ajunt 1684. [illegible] *Decembr.* Plura de *Miſſis Patroni* [illegible] *B. V.* celebrandis, dicentur paulò pòſt : interim circa Miſſas Votivas *primi generis* univerſim conſiderandum ulteriùs

Obſervandum eſt 1. Ordinem dictarum Votivarum, in Miſſali Romano pro ſingulis infra hebdomadem diebus præſcriptum ſervandum quidem eſſe, ſi locô *Miſſæ concordantis* cū *Officio* ijs diebus, quibus id permittit Rubrica IV. Miſſalis, dicatur *Miſſa principalis Votiva*; non tamen debere illum neceſſariò obſervari in *Miſſis privatis*; quocunque iſtæ infra hebdomadem die aliàs non prohibito dicantur, ut conſtat ex eadem Rubrica, quæ ait : loco *Miſſæ privatæ concordantis cum Officio* dici poſſe *Miſſam privatam Votivam* (ſeu ſit una ex 8. prædictis, ſeu alia) pro arbitrio & Devotione celebr. Sacerdotis, *quocunque die, quo duplex, vel Dominica in foro celebris, aut* [illegible] *alia excepta non occurrit, dummodo in ea fiat Commemoratio ejus, de quo factum eſt Officium, uti & Feſti ſimplicis, ſi de aliquo occurrat eo die fieri quid in Officio.* Quia tamen addit Rubrica : ne id *paſſim fiat*, nec niſi *rationabili de cauſa*, ſed curandum, ut *quoad fieri poteſt Miſſæ* etiam privatæ (nam de his ibi in fine loquitur) *cum Officio conveniant*, ideo, quod aliqui paſſim, & merè pro ſuo placito Miſſas Votivas, aut diſcordantes

ab

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ab *Officio* dicant, non probatur.

Obſervandum eſt 2. Per hoc, quòd infra Hebdomadam, quando Officium fit de *Feria minore*, & in ea non occurrit *Vigilia*, nec *reſumenda* eſt *Miſſa Dominicæ præcedentis*, quæ fuerit impedita, *neque anticipanda Miſſa Dominicæ ſequentis* (ùt in Rubricis) locò *Miſſæ principalis* dici poſſit vi Rubricarum aliqua ex ſuprà dictis Octo *Miſſis Votivis* (ſecundùm ordinem tamen dierum in fine Miſſalis aſſignatum, & cum Commemoratione *Feriæ*, de qua factum eſt *Officium &c*) modô hactenus declarato, nequaquam contraveniri Decreto Sac. Rit. Congreg. de anno 1611. 15. Jun. & 1612. 28. Jan. apud Arnaud. decernentis: teneri omnino Canonicos ad Cantandam Miſſam Conventualem de *die*, ad hoc, ut lucrentur *Diſtributiones*; quia Decreta illa intelligenda ſunt *ſalvâ Rubricâ Miſſalis*, ejuſmodi Miſſam Votivam (adeoque diſcordantem ab *Officio*) vel *præſcribente*, vel *permittente* ſecundùm modum in ea expreſſum: nam quotieſcunque (ùt notat cit. Auctor) præſcribitur, vel conceditur *Miſſa Conventualis* diſcordans ab *Officio*, ſive pro *Defunctis*, ſive alia *quæcunque*, tunc talis Miſſa cenſetur *Miſſa de die* & ſic adhuc ſatis fit *Cap. cum Creatura, de celebrat. Miſſar.* juxta quod alioqui *Miſſa Conventualis* ſemper, niſi in caſibus per Rubricas exceptis, concordare debet cum *Officio*: & quia utitur verbô: *mandamus*, obligat ad mortale (ſicut Communis habet DD. Sententia) ea Miſſæ Conventualis cum Officio diei currentis concordia.

Obſervandum 3. ſi *Miſſæ Votivæ* prædictæ (par ratio eſt de alijs) dicantur *Tempore Paſchali*, tunc in fine *Introitus* ante Pſalmum dicenda eſſe duo *Alleluja*, unum item in fine *Offertorij*, ac denique unum *Alleluja* in fine *Communionis*, ubi non habetur; nam ſi ipſius Miſſæ, quæ dicitur, *Introitus*, vel *Offertorium*, vel *Communio* jam antecedenter annexum ſibi habent *Alleluja* (unum, vel multiplex) nullum aliud juxta Rubricas eſt ſuperaddendum, tam in *Miſſa*, quàm etiam in *Officio*, ad hujus *Antiphonas*, ac *Verſus*, quibus alioqui adjicitur. Et hæc de *qualitate*, ac *Ritu* celebrandarum *Miſſarum Votivarum Primi Generis*: ad *Tempus*, ſeu *Horam* eas *decantandi* quod attinet, cantantur in Choro eo Tempore, quô alioqui cantanda eſſet *Miſſa Conventualis* de *die*, nempe poſt Sextam; eò quòd tales Miſſæ Votivæ cenſeantur *Miſſa de die*.

MISSÆ VOTIVÆ *ſecundi Generis* juxta Andream Piſcaram Caſtaldum in *Praxi Cæremon. l. 2. ſ. 6. c. 4.* ſunt illæ, quæ de quolibet Sancto, aut *quacunque* Feſtivitate, per anni circulum juxta Rubricas Miſſalis celebrari ſolitâ, Die vel Tempore non ſuô,

nec tamen etiam per Rubricas prohibitô, juxta Petentis, aut Celebrantis *Votum*, ſeu *arbitrium* dicuntur. Atque pro his ordinariè (non tamen ſemper, ùt mox videbimus) aſſumitur illa, quæ in ipſo *die Feſto* habetur, ſiquidem propriam habeat Sanctus, de quo eam dicere intendis, accommodando ejus Orationes ſeu Collectas, aliáque, ſi neceſſe ſit, Tempori præſenti, quod fiet, ſi, ubi in Feſto habetur *Nativitas*, vel *Feſtivitas*, aut *Feſtuum*, vel *Natalitia*, tu ſubſtituas: *Commemoratio*, vel *Memoria &c*, omittendo item, ubi habetur, Tò *hodie*, vel *hodierna die*, nec non etiam *Gloria*, & *Credo*, niſì dicatur de ejuſmodi Sancto *Miſſa Votiva ſolennis* pro *Re gravi*, aut *pro publica Eccleſiæ cauſa*, vel *Miſſa Votiva* (ſeu *privata*, *ſeu ſolennis*) *de Ss. Angelis*, aut de B. V. in ipſo *Sabbato*; nam in *Miſſa Votiva ſolenni de Sancto* ſemper dicitur *Gloria* & *Credo*, & in *Miſſa Votiva de Ss. Angelis* (etiam *privatâ*, & *quacunque die dictâ*) ſemper dicitur *Gloria*, eſto non dicatur *Credo*, ſi ſit tantùm *privata*. Idem eſt de *Miſſa Votiva privata de B.V.* dummodo hæc poſterior ipſa *die Sabbati*, & non aliâ infra Hebdomadem dicatur; quia pro *ſolo die Sabbati* id Privilegij *Miſſis Votivis privatis de B. V.* juxta ſuperiùs dicta à Rubricis conceditur, non autem pro *alijs diebus* (etiamſi dicantur in Altari, vel Eccleſia ipſi dicata) ſeclusô ſpeciali privilegiô, quale datum eſſe Sacroſanctæ Ædi Lauretanæ (ut ſcilicet in omnibus Miſſis B. V. ibi dicendis ſit *Gloria &c.*) aſſerunt nonnulli apud Gav. *To.* 1. *P.* 1. *Tit.* 8. n. 4. *lit. b.*

In omnibus Miſſis Votivis, quæ non ſunt de *Requiem*, dicitur Pſalmus *Judica*, ac *Gloria Patri* tam ad Introitum, quàm etiam in fine Pſalmi *Lavabo*, etiam in illis, quæ dicuntur *Tempore Paſſionis* ante Hebdomadem majorem, etiamſi [illegible] cantur tunc de *Paſſione Domini*, & aliàs in *Colore Violaceo*, v. g. *Tempore Belli*; aut pro *vitandæ mortalitate*. Ratio eſt: quia Pſalmus *Judica*, & *Gloria Patri* ad Introitum, necnon ad finem Pſalmi *Lavabo*, ſolùm in *Miſſis de Tempore* (h. e. illis, quæ ſunt de *Dominica*, aut *Feria* [illegible]), non autem in Miſſis de *Feſto*, aut *Votivis* (niſì hæ ſint de *Requiem*) *Tempore Paſſionis* omittuntur; eſtque etiam tunc in Miſsâ Votivâ eo Tempore dictâ Oratio 2. de eo, de quo fuit *Officium*, & 3. illa, quæ alioquin eſſet ſecunda.

Si celebranda ſit *Miſſa Votiva* de Sancto, aut Sancta, cujus Miſſa in Feſto incipit ab Introitu: *Gaudeamus omnes &c* (uti incipit *Miſſa Feſtiva S. Annæ*) tunc juxta Gerlacum Vinitorem *P.* 1. *Tit.* 4. *Annot.* 2. locô horum Verborum: *Diem Feſtum celebrantes* dicendum eſt: *Memoriam celebrantes*, & locô Verbi: [illegible]

lau-

lennitate dicendum : *memoriâ*, vel *Commemoratione* : at verò juxta alios (quibus favet Gavantus infrà citandus) locô Introitûs *Miſſæ Feſtivæ* dicendus eſt alius Introitus, deſumptus ex Communi *S*anctorum, Miſſæque illi, & Sancto, vel Sanctæ, conveniens; ac proinde juxta hos AA. pro Miſſa Votiva *de S. Anna* Introitus petendus eſt ex Miſſa *Cogno-* n de Communi *nec Virg. nec Martyr.* in Collecta autem vox *ſolennia* mutanda in Tò *Commemorationem*. Quòd ipſum obſervandum pariter erit circa *Votivas* aliorum Sanctorum, quorum Miſſæ Feſtivæ incipiunt à verbis : *Gaudeamus omnes &c*; uti & circa eorumdem *Collectas*, quibus ſi inſint hæc, aut ſimilia verba, nempe : *Feſtum*, vel *Natalitia*, aut *ſolennia &c*, ſubſtituenda erit vox : *Commemoratio*, vel *Memoria*, ùt ſuprà.

In Missis Votivis (etiam illis, quæ dicuntur *Tempore Paſchali*, aut infra *Octavas*) nunquam dicitur *Gloria*, & *Credo* :

Excipe 1. Nisì *ſolenniter* dicantur pro *Re gravi*, aut *publica Eccleſiæ cauſa*; nam in his tam *Gloria* dicitur, quàm *Credo*, modò Miſſa Votiva non ſit talis, quæ dici debeat in *Paramentis Violaceis*; ſi enim *Miſſa Votiva*, etiam *ſolennis*, dicatur in *Paramentis Violaceis* (cujuſmodi v. g. eſt illa, quæ inter Votivas tertij Generis intitulatur : *Pro quacunque Neceſſitate*) etiam in illa nec *Gloria* dicitur, nec *Credo*, nisì decantetur in *Dominica*; quia tunc ratione *Dominica* dicitur quidem *Credo*, non tamen *Gloria in Excelſis*, uti habetur tum in propr. Rubricâ, *Miſſis Votivis* in fin. Miſſal. præfixâ, tum etiam in Rubr. Gen. Miſſal. *Tit. XI. in fin.*

Excipe 2. *Miſſam Votiv. de Angelis*, in qua ſemper dicitur *Gloria in Excelſis* (eò quòd ſit *Hymn. Angel.*) non tamen *Credo*, nisì dicatur *ſolenniter* pro *Re gravi*, aut *publicâ Eccleſiæ causâ.*

Excipe 3. *Miſſam de B. V. in Sabbato*, in qua pariter dicitur *Gloria in Excelſis* (ſed ſine *Credo*) non modò, ſi de ea factum ſit *Officium*, ſed etiam tunc, quando de ea non eſt factum *Officium*, adeoque eſt *merè votiva* ſive dein *ſolennis*, ſive *privata*. Dixi autem : *in Sabbato*; nam ſi *Miſſa Votiva de B. V.* dicatur *extra Sabbatum*, nec *Gloria* in ea dicitur, nec Credo (ùt ſæpiùs jam dictum) nisì ſit *Miſſâ Votiva ſolennis* pro *Re gravi*, aut *publica Eccleſiæ Cauſa.*

In Miſſis Votivis, quæ *ſolenniter* dicuntur pro *Re gravi*, vel pro *publica Eccleſiæ cauſa*, dicitur tantùm una Oratio (eò quòd unitas *Orationis* dicat & ſignificet *ſolennitatem*, ùt in duplici patet) exceptâ *Miſsâ Votivâ*, quæ dicitur *ſolemniter* pro *gratiarum actione*, vel de *SS. Trinitate*, vel de *S. Spiritu*, vel de *B. MARIA*; nam Orationi propriæ tali Miſſæ gratiarum actoriæ ſolenni additur

qui-

quidem ad huc quædum alia Oratio gratiarum actoria (quæ incipit : *DEUS, cujus miſericordiæ non eſt numerus &c*, & exſtat in fine *Miſſæ Votivæ de SS. Trinitate*) attamen ſine diſtinctione à prima, ſed ſub una, eadémque cum ea concluſione dicenda, ità, ut ex duabus fiat una ad ſolemnitatem, id quod tradit Gav. *To. 1. P. 1. Tit. 9. n. 14.* & priùs *Tit. 7. n. 7. lit. n.* ubi pro ſua Sententia (quam etiam ſequitur Lohnerus) non modò uſum Capellæ Papalis, ſed Lectiones quoque ſolidas ex Rubricis Miſſalis ſub Urbano VIII. recogniti adducit.

In *Miſſis* autem *Votivis privatis*, ſeu non *ſolemnibus* 2. Oratio ordinariè eſt de eo, de quo fit *Officium*. 3. verò quæ alioquin 2. locô dicitur in Miſſa de Officio ſeu die currente. Dixi : *ordinariè* : Excipiuntur enim 1. *Miſſæ Votivæ privatæ pro gratiarum actione*; nam in his juxta Gav. *To. 1. Tit. 9. cit. n. 14. in fin. & Tit. 7. cit.* ac Arnaud. *Tr. 1. P. 1. T. 9. n. 8.* 2. Quidem Oratio eſt pariter de eo, de quo fit *Officium* : 3. verò locô juxta citat. AA. dicitur Oratio pro *gratiarum actione*, niſi (ùt ego addendum cenſeo) facienda ſit ſimul Commemoratio de *Feſto ſimplici occurrente*; tunc enim Oratio *pro gratiarum actione* in Miſſis *Votivis privatis* pro gratiarum actione dicenda erit 4. locô & ei addenda etiam quinta. Cujuſmodi additio quintæ Orationis tunc quoque erit facienda, quando niſi daretur quinta vel omitti deberet una de Orationibus præſcriptis pro Miſsâ diei currentis, vel Numero Orationum in *Miſſa Votiva privata* (habente *Ritum ſimplicem*) non foret impar. Vide tamen dicenda infra num. XII. in fine, *de Miſſis Votivis 1. generis*. Excipiuntur 2. *Miſſæ Votivæ de B. V.* nam in his (quando dicuntur in die, quo fit Officium de *S. MARIA in Sabbato*, ſed de alio) 2. Oratio eſt de *Officio illius diei*, 3. verò de *S. Spiritu*, niſi hæc per Commemorationem de *Feſto ſimplici* faciendam extrudatur. Quando autem ipſum Officium fit de S. MARIA in Sabbato, tunc in Miſſa de B. V. utpote concordante in ritu ſu cum *Officio*, ſecunda Oratio de S. Spiritu. 3. verò *Eccleſiæ* vel pro Pap. niſi facienda ſit ſimul Commemoratio de *Feſto ſimplici*, aut propter dà ratione Menſis penultimo loco Oratio *Fidelium*; tunc enim procedendum eſt, ùt ſuprà, ac ſuô locô. Si denique Miſſa *Votiva de S. Spiritu* dicatur in Sabbato, in quo fit Officium de B. MARIA in Sabbato, tunc 2. Oratio in *Miſſa* illa *Votiva de S. Spiritu* quidem ùt aliàs de die currente, nempe de B. V. in Sabbato, at 3. Oratio tunc non eſt de S. Spiritu (utpote jam dicta 1. locô) ſed *Eccleſiæ*, vel pro Papa, ùt ſuprà monui.

Si Tempore Paſſionis, aut die

die infra Octavam, tertiam Orationem alioqui non admittente, dicatur *Miſſa Votiva* (eſto ea ſit de *S. Cruce*, aut *Paſſione*) dicendæ ſunt in ea juxta Gerlacum P. 1. T. 9. §. 8. & 14. & Lohner. P. 2. T. 11. n. 7. tres Orationes, aut plures, modò impares; quia non ſunt *Miſſæ de Tempore*, ſed *Votivæ*.

Si *Miſſa Votiva* dicatur eo Tempore, quo alioqui poſt Epiſtolam ſeu Lectionem dicendum in Miſſa eſt *Graduale*, vel poſt *Graduale Tractus*, vel omiſsô Graduali *duo Verſus cum quatuor Alleluja*, Miſſa autem illa Votiva, quæ dicenda eſt, horum aliquô careat, tunc *Graduale*, vel *Tractus*, vel *Verſus* illi cum *quat. Alleluja* deſumi pro ea debent de Communi Sanctorum, v. g. in caſu, quô Miſſa Votiva de S. P. N. Ignatio dicenda eſt Tempore Paſchali: tunc enim locô Gradualis, quod alioquin in *Feſto* ac *Miſſa* hujus Sancti poſt Lectionem Epiſtolæ dicitur, dicendi ſunt illi duo Verſus cum *quatuor Alleluja*, qui in Miſſa *Os Juſti*, de Communi Confeſſoris *Non-Pontificis* pro Tempore *Paſchali* præſcribuntur. Idem eſt de *Tractu*; quia enim Miſſa, quæ dicitur in Feſto S. Ignatij adſcriptum ſibi non habet *Tractum*, ideo ſi illa per modum *Miſſæ Votivæ* dicatur eo Tempore, quo poſt *Graduale* omiſsô *Alleluja*, & *Verſu ſequente*, dicendus etiam in *Feſtis*, ac *Miſſis Sanctorum* eſt Tractus (nempe poſt cœptam Septuageſimam) tunc *Tractus* pro illa ſumendus eſt de dicto Communi Confeſſ: Non-Pontific.

Si *infra* ipſam *Octavam Paſchæ* pro *Re gravi*, aut *publicâ Eccleſiæ* cauſâ cantanda ſit *Miſſa Votiva ſolennis*, cenſet cum Petro Ruiz hîc Gavantus non eſſe in ea dicendum *Graduale*, ſed *quât. Alleluja cum 2. Verſibus*; eò quòd *Graduale* conveniat quidem Miſſis illius *Octavæ Paſchalis*, non tamen *Miſſæ Votivæ Paſchali*, quæ infra illlam dicitur. Addit Gavantus: *Neque in fine dicendum* tunc eſſe *Alleluja* ad *Ite Miſſa eſt* in ejuſmodi Miſſa Votiva.

In *Miſſis Votivis* quæ dicuntur *Tempore Adventûs*, etiam in *Colore violaceo*, poſt *Graduale* non debet omitti Verſus ſequens cum ſuo *Alleluja*, eſto tunc omittantur in *Miſſis de Tempore*, ſeu ferialibus; quia *Miſſæ Votivæ* non ſunt *Miſſæ de Tempore*, & participant aliquid de *Feſtis*, quorum ſunt Votivæ, in his autem poſt *Graduale*, id eſt *Lamentum*, decet extra Septuageſimam audiri *Alleluja*, ad exprimendam *aliqualem lætitiam*, ut pluribus Gav.

Quòd ſi Sanctus, de quo dicenda eſt *Miſſa Votiva*, vel nullam habeat *Miſſam* in Miſſali Romano ſibi aſſignatam, vel ibi aſſignata non ſatis ei quadret pro *Votiva*, tunc tota *Miſſa Votiva* dicenda eſt de Communi Sanctorum, Ritu tamen, quem Ratio *Temporis* (nempe *Paſchalis*, vel

Non-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Non-Paſchalis) ac Sancti conditio requirit : nam Tempore Paſchali in *Miſſis* etiam quibuſcunque Votivis in fine *Introitus* adduntur ante Pſalmum duo *Alleluja*, unum item in fine *Offertorij*, ac unum in fine *Communionis*, ubi non habetur, ùt ſuprà.

In Miſſis Votivis, quæ propriam habent Præfationem, dicitur Præfatio propria, niſi dicantur infra Octavam *Nativitatis Domini* : nam infra hanc Octavam in Miſſis etiam Votivis, non aliam Rubricæ permittunt dicere Præfationem, niſi de *Nativitate Domini*, cum ejusdem *Communicantes*, exceptis tamen Miſſis de *Requiem* : in his enim ſemper dicenda eſt *Præfatio Communis*, & Ordinarium *Communicantes*. Quòd ſi *Miſſa Votiva* habens propriam Præfationem dicatur infra Octavam Aſcenſionis, habentem propriam Præfationem, & proprium *Communicantes*, in Miſſa illa Votiva dicetur Præfatio propria illi Miſſæ Votivæ, *Communicantes* autem dicetur de *Aſcenſione*, etiam in caſu, quô nulla facta fuerit Commemoratio de Octava Aſcenſionis, adeoque dabitur caſus, in quo ſeparari debet *Communicantes* à ſua *Præfatione* : id quod etiam contingit, ſi Feſtum Ss. Philippi & Jacobi occurrat *infra Octavam Aſcenſionis*; tunc enim Præfatio pariter eſt de Apoſtolis, *Communicantes* autem de Aſcenſione, licèt in Miſſa nulla fiat Commemoratio *de Octava* : atque ità fieri debere in hujuſmodi caſibus Sac. Rit. Congregatio 28. Auguſt. 1627. apud Arnaud. Tr. 1. P. 1. Tit. 11. n. 6. decrevit. Viciſſim datur caſus, in quo Præfatio *Miſſæ Votivæ* ſeparatur à ſuo *Communicantes*, ſi nempe Votiva habens propriam Præfationem dicatur extra illud Tempus, quô alioqui *Communicantes* ſimul cum ſua Præfatione dici ſolet, ùt contingit quando extra illud Tempus, quod eſt à Nativitate Domini uſque ad Epiphaniam, dicitur *Miſſa Votiva* de Venerabili SACRAMENTO; licèt enim tunc in ea dicatur Præfatio de *Nativitate Domini* (Miſſis de Venerabili propria), non tamen etiam dicitur *Communicantes* de Nativitate. Idipſum contingit, quando infra Octavam SS. Corporis Christi dicitur Miſſa de *die infra Octavam*, ùt ibi.

In Miſſis autem Votivis, quæ propriam Præfationem non habent, dicitur Præfatio de *Tempore* (nempe vel *Quadrageſimali*, vel *Paſſionis*, vel *Paſchali*) aut extra hæc Tempora *Præfatio Communis*, ſive alia in Ordine Miſſæ, niſi currat aliqua *Octava*; nam ſi *Miſſa* aliqua *Votiva* non habens propriam Præfationem quocunque Tempore dicatur infra aliquam *Octavam*, tunc (niſi Votiva illa ſit Miſſa *de Requiem*) Præfatio etiam *Miſſæ Votivæ* infra illam Octavam dictæ dicenda eſt de O-

ſta.

ſtava : quòd ſi *Feſtum*, cujus *Octava* celebratur, habeat inſuper proprium *Communicantes*, vel etiam proprium *Hanc igitur*, etiam hæc dicenda erunt in *Miſſa Votiva*, ſi quæ infra talis Feſti Octavam dicatur, modò, ùt dixi, Votiva illa non ſit Miſſa de *Requiem*; nam in Miſſis *Defunctorum* nunquam (NB.) alia dicitur Præfatio, niſi *Communis*, ſive ultima, nec aliud *Communicantes*, aut *Hanc igitur*, niſì Commune.

Quando *Miſſa* aliqua *Votiva* pro *Re gravi*, aut *publica Eccleſiæ cauſa*, ideoque *ſolenniter*, celebratur, dicitur competens ei Præfatio, ùt in duplicibus, in *Cantu* ſeu *Tono ſolenni*, qui nimirum aſſignatur Feſtis SS. Trinitatis, S. Spiritûs, S. Crucis, S. MARIÆ &c, demptis tamen verbis, quæ non congruunt Miſſæ Votivæ, ùt in Præfatione ſolemnis Votivæ de *Spiritu Sancto* omittenda ſunt ea verba in cantu : *hodierna die* (imò etiam in Præfatione *Miſſæ Votivæ privatæ*) quia conveniunt tantùm Feſto *Pentecoſtes*, hujúſque Octavæ, non autem *Miſſæ Votivæ*, extra id tempus dictæ, aut decantatæ.

Miſſas quaſcunque *Votivas* (imò & *Feſtivas*) quæ infra Octavam *Nativitatis Domini* dicuntur, non habere aliam *Præfationem*, nec aliud *Communicantes*, quàm de ipſa *Nativitate Domini* (niſì ſint Miſſæ de *Requiem*) jam antea ex Gav. Tom. 1. in Rubricam *XII. Miſſal.* n. 4. lit. d. monui : ubi advertit, quòd Verba : *Præfatio de die*, idem ſonent, quod *Præfatio de Tempore* in ea Rubrica. Unde ſuprà quoque jam monui, ſi in *Sabbato*, quô alioqui ſit *Officium*, & *Miſſa* diei de *B. MARIA in Sabbato*, dicatur *Miſſa Votiva* de aliquo alio Sancto, aut Sancta, in *Miſſa* illa *Votiva* nec *Gloria* debeat dici, nec *Præfatio de B. V.* ſed *Communis*, niſì Miſſa illa Votiva habeat propriam Præfationem.

In *Miſſis Votivis*, in quibus dicitur *Gloria* [utì dicitur in ijs, quæ cantantur *ſolemniter* in Paramentis nec *Violaceis* nec *nigris* : item in *Miſſis Votivis Ss. Angelorum* quocunque die dictis, ac *Miſſis Votivis B. V.* ſi hæ de ipſa dicantur *in Sabbatò*] dicitur in fine : *Ite Miſſa eſt*; at verò in omnibus ijs, in quibus *Gloria in Excelſis* non dicitur, & non ſunt *de Requiem*, dicitur in fine : *Benedicamus Domino &c.*

In fine quarumcunque Miſſarum Votivarum [tam *privatarum*, quàm *ſolemnium*] ſemper dicitur Evangelium S. Joannis : *In principio erat Verbum &c.*

Color Votivarum eſt idem, ac Feſtorum : In Miſſa de S. Cruce & S. Spiritu *Rubeus* : in Miſſa de Paſſione *Violaceus* : in Miſſa de SS. Trinitate, Venerabili Sacramento, & B. V. ejúſque VII. Doloribus *Albus*.

Circa celebrandas *Miſſas Vo-*

tivas II. Generis, atque etiam ex parte I. & III. Generis [de quarum prioribus *ſuprà*, de poſterioribus verò *infrà*] Notanda ſunt inſuper ſequentia:

I. Non eſt Conveniens, ut *infra Octavas Feſtorum B. V.* in gratiam alicujus, Petentis de illa dici *Votivam*, dicatur una ex 5. Miſſis Votivis ſuprà aſſignatis in Miſſali de illa, ſed, ſi fiat *Officium* de *die infra ejus Octavam*, locô ejuſmodi *Votivæ privatæ* [ſecùs tamen eſt de Miſsâ *Rorate*, in quibusdam Eccleſijs quotidie in Adventu decantari ſolita] dicatur *Miſſa Feſtiva*, conveniens *Officio diei*, cum *Gloria* & *Credo*; ſi verò *Officium* infra talem Octavam fiat de aliquo alio Sancto, tunc locô Votivæ de B. V. dicendæ pariter dicatur *Miſſa Feſtiva de B. V.* at non *Ritu Feſtivo*, ſed ſine *Gloria*, & *Credo*, ac cum Commemoratione Feſti, *infra Octavam* illam occurrentis &c, & cum *Benedicamus* in fine, niſi ſit Sabbatum; tunc enim dicetur *Gloria*, ſine *Credo*, & in fine: *Ite miſſa eſt &c.*

Hoc idem cum proportione obſervandum eſt circa *Miſſas Votivas* aliorum Sanctorum habentium *Octavam*; adeoque ſi etiam infra horum Octavas dici Miſſas Votivas de ipſis aliqui deſiderant, dicenda eſt *Miſſa Feſtiva* de *die currente infra Octavam* [ſi Feſtum 9. Lectionum non occurrat] cum *Gloria* [atque etiam cum *Credo*, ſi hoc in Feſto extra Dominicam ſit dictum] conveniens *Officio*; ſi verò *die* ejuſmodi *infra Octavam* faciendum ſit Officium de alio *Feſto* 9. Lect. tunc pariter dicatur *Miſſa Feſtiva* illius Sancti, cujus celebratur *Octava*, cum Commemoratione Feſti alterius occurrentis, verumtamen *Ritu Votivo*, ideſt ſine Gloria (niſi ſit Miſſa *de Angelis*, aut de B. V. in *Sabbato*) ac ſine *Credo*, & cum *Benedicamus* in fine. Hinc in caſu, quô quiſpetit, ut infra Octavam Nativitatis S. Joannis Baptiſtæ in Feſto S. Leonis Papæ 28. Junij dicatur *Miſſa Votiva* de S. Joanne Baptiſta, dici debet Miſſa de Octava S. Joan. Baptiſtæ, at Ritu Votivo, adeoque ſine *Gloria*, attamen cum Commemorat: Feſti occurrentis ac 3. Orat. de *Vigilia Ss. Apoſtolor. Petri & Pauli*, & cum *Benedicamus* in fine, nec non ultimo Evangelio S. Joannis. *Arnaud. Tr.* 1. *P.* 1. Tit. 4. n. 6. Ex quibus ulteriùs

Infertur: Quòd ſi *infra Octavam Pentecoſtes* dicenda ſit *Miſſa Votiva ſolemnis* pro Re gravi, & ea dicatur de Spiritu Sancto, dicenda ſit illa, quæ competit diei occurrenti, & non alia. *Arnaud ibidem*, ac etiam *ſuprà P. I. citatus.*

II. Si quis exigat dici Miſſam *Votivam* de Aſſumptione B. V. aut de ejus Nativitate, vel aliam ſimilem extra hujuſmodi Feſtor. B. V. Octavas, cenſet Gav. & Arnaud. contra nonnullos apud Gob. Tr. 3. à n. 73.

non

non eſſe dicendam *Miſſam* de *hujusmodi Feſto*, ſed unam ex quinque illis Votivis B. Virgini pro Diverſitate Temporum à Miſſali Romano accommodatis, cum Intentione honorandi ejus *Aſſumptionem*, aut *Nativitatem &c.* eò quòd non deceat dicere: *Gaudeamus omnes in Domino, diem Feſtum &c.* nec etiam verba illa in *Commemorationem*, mutare, ac inſuper ob alia, quæ ſequerentur, incommoda: neque *Laicorum cautè* (addit Gavantus) *violandæ ſunt Rubricæ.* An verò horum Scriptorum Authoritate, ac Ratione non obſtante, in caſu, quô prægnantes Mulieres petunt pro felici partu tres Miſſas dici, unam nempe in honorem *Nativitatis Chriſti*, alteram in honorem *Nativitatis B. M. V.* & 3. in honorem *Nativitatis S. Joannis Baptiſtæ*, quis poſſit, aut etiam debeat dictas 3. Miſſas ex ipſis prædictis Feſtis (mutatis mutandis) deſumere, an verò alias ad prædictam Intentionem legere? Rationes pro, & contra adducit Lohnerus *Inſtr. pract. J. P. 4. Tit. 2. §. 2. num. 2.* quem vide.

III. Quia *Miſſa SS. Roſarij* (idem eſt de *Miſſa B. V. de monte Carmelo*) non conceditur *omnibus*, ſed *certis* tantùm *Regularibus*, aut *locis*, ùt conſtat ex Decretô Sac. Rit. Congreg. Miſſali præfixô, atque ſuperiùs in medium adductô, ideo, ſi quis habet onus celebrandi *Miſſam de Roſario*, aut Miſſam *B. V. de monte Carmelo*, debet Is juxta Decreta ejusdem Sac. Rit. Congreg. allegata à Gav. *To.* 1. *P.* 4. *Tit.* 17. *n.* 9. & Arnaud. *Tr.* 1. *P.* 4. *Tit.* 17. dicere locô illius Miſſæ unam ex 5. *Votivis* de B. V. in fin. Miſſal. pro Diverſitate Temporum aſſignatis, & ſatisfaciet. His ſcriptis intelligo, de utraque hac *Miſſa* & *Officio* (nempe *Roſarij*, ac B. V. de *monte Carmelo*) editum eſſe novum quoque Decretum ab eadem Sac. Rit. Congreg. 1710. 22. Martij, quod nondum ad meas manus pervenit; ſi ità eſt, mos ei erit gerendus, vel maximè autem illi, quod itidem, poſt Tractatum hunc pro typo jam deſcriptum, annô 1716. 3. Octobr. emanavit de celebrando deinceps ſub *Ritu duplici maiore* per totam Eccleſiam *Feſto Roſarij*, ùt infrà Tit. ult. V. *Feſtum Roſarij &c.* & ſuprà P. II. fol. 477.

IV. Qui vult, aut tenetur dicere *Miſſam Votivam* de *SS. Trinitate*, aut de *Ss. Angelis*, aut de *S. Spiritu*, aut de *Venerabili Sacramento*, aut de *S. Cruce*, aut de *B. V.* aut de *Ss. Apoſtolis Petro & Paulo extra* cujuslibet horum Feſtorum *Octavam*, non debet dicere eam, quæ dicitur *in* cujuslibet horum *Feſto*, ſed debet pro *Votiva* aſſumere illam, quæ horum cuivis in fine Miſſalis ſub nomine *Miſſæ Votivæ* aſſignatur: quomodo autem earum ſingulæ ſint recitandæ, declaravi paulò antè, cùm agerem de Miſ-

ſis

ſis Votivis primi generis. Hîc autem hucuſque dictis addenda ſunt ulteriùs ſequentia :

V. Miſſæ Votivæ *de Tempore*, & de *Feſtis mobilibus* univerſalis Eccleſiæ non celebrantur. *Caſtald. loc. ſuprà cit.* Hinc (Teſte Diana, & Gav.) haud permittendum, ut Sacra de *Paſſione longâ*, de *Pentecoſte*, de *Feſto Corporis Chriſti* dicantur extra dies, in quos incidunt hujuſmodi celebritates; eò quòd jam ſint deſignatæ propriæ Miſſæ Votivæ hujuſmodi Myſterijs reſpondentes. Vide Gob. *Tractat.* 3. *à n.* 723. *&* 724. ubi de *Miſſa Reſurrectionis Domini &c.*

VI. Si ſit dicenda Votiva ad *poſtulandam gratiam S. Spiritûs*, dicitur quidem *Miſſa Votiva de S. Spiritu*, in fine Miſſalis pro Feria V. I. locô aſſignata, ſed mutantur Orationes, dicuntúrque tunc eæ, quæ habentur in fine ejuſdem Miſſæ Votivæ de Spiritu Sancto, ùt ſuprà in Miſſis Votivis I. generis jam monui.

VII. Quando petitur *Miſſa Votiva de S. Petro*, aut de *S. Paulo*, dicitur Miſſa Votiva *Communis utrique Apoſtolo*, cum intentione venerandi Apoſtolum, cujus Miſſa Votiva petitur; nunquam enim *ſeparandi* ſunt ij, quos Eccleſia *conjungit*, ùt monet Gav: To. I. P. 4. *Tit.* 17. *n.* 6. ubi ad ſimile Quæſitum : An ſcilicet *in Votiva Converſionis S. Pauli facienda ſit Commemoratio S. Petri, qui in Officijs & Miſſis Feſtivis de S. Paulo nunquam ab iſto ſeparatur*, ſic reſpondet : *Niſi vice illius Miſſæ dicatur Votiva Communis utrique Apoſtolo, cum intentione ad venerandam Converſionem S. Pauli, quod mihi arridet, omnino nunquam ſeparandi erunt ij, quos* Eccleſia conjungit : *& licèt in Sexageſima videatur eosdem ſeparare in Collecta ſolius S. Pauli, latentur ibi tamen tùm id facit, ob Stationem in Eccleſia S. Pauli, dum tacito Nomine proprio Doctorem Gentium appellat.* Videatur men etiam paulò pòſt dicenda n. *XI.*

VIII. Si dicenda ſit Miſſa Votiva de *alijs Apoſtolis*, quàm de S. Petro & Paulo, dicitur (*Ritu tamen Votivo* ſuprà deſcriptô) Miſſa propria ipſorum, & ſi aliquid ratione Temporis illi deſit, v. g. *Tractus* poſt Septuageſimam, aut *Verſus cum quatuor Alleluja* Tempore Paſchali, tunc Tractus quidem deſumi poterit ex Miſſa *Votiva Ss. Petri & Pauli*; *Verſus autem* cum *quat. Alleluja* Tempore Paſchali, imò verò etiam *Introitus* cum Acceſſorijs, ex Feſto S. Marci Evangeliſtæ 25. April. ùt in ſimili caſu præſcribitur in fine Miſſæ Votivæ Ss. Apoſtolorum Petri & Pauli : eſt enim eadem Ratio. *Gav. loc. cit.* Porrò Miſſæ omnes *Votivæ* de *Apoſtolis* dicuntur in *colore rubro*, exceptâ *Miſſâ Votivâ de S. Joanne Apoſt. & Evangeliſta*, quæ dicitur in *Paramentis Albis*, ùt in eo

Fe-

Feſto 27. Decembris. In omnibus quoque *Miſſis Votivis Apoſtolorum* dicitur Præfatio de Apoſtolis, niſì *infra Octavam Nativitatis Domini* (v. g. in Feſto ſemiduplici S. Thomæ Cantuarienſis) dicantur : nam *infra illam Octavam* in quibuſcunque *Miſſis* tam *Votivis*, quàm *Feſtivis*, dicitur Præfatio de *Nativitate Domini*, cum hujus *Communicantes*, ùt ſuperiùs jam dictum.

IX. Tametſi ea Miſſa ſpecialis *de quindecim Auxiliatoribus*, quæ impreſſa eſt olim Venetijs, rejecta ſit à Sacr. Rit. Congregatione, uti et *Miſſa de Patre æterno* Madriti edita, ac demum *Miſſa S. Gregorij* intitulata : *Pro Vivis & Defunctis*, ùt conſtat ex Decreto ejuſdem Sac. Rit. Congreg. extante ad initium Miſſalis, ità, ut neque retineri poſſint in calce Miſſalis ſub pœnis Librorum prohibitorum; idémque etiam ſit de alij Miſſis non approbatis, non tamen abſolutè prohibitum eſſe dicere *Miſſam Votivam* de 14. (ùt Germani numerant) *Ss. Auxiliatoribus* ſuprà nominatis, *Inſtr. Pract.* 1. *P.* 4. Tit. 2. §. 2. n. 3. cenſet P. Lohnerus ob Rationes itidem ſuperiùs f. 25. & 26. relatas; acproinde, ſi ſpecialis Devotio Petentium Miſſam de prædictis Sanctis requirat, poſſe Miſſam de pluribus Martyribus ex Communi Sanctorum legi; tum quia (inquit) plures ex his *Sanctis* Martyriò Coronati ſunt, atque adeò *major* Pars *minorem* ad ſe trahit; tum, quia cùm nullus in ijs Apoſtolus contineatur, proximi dignitate ſunt ipſi Martyres, atque adeò ex hoc capite meritò de ipſis potiùs, quàm Confeſſoribus, vel Virginibus *Miſſa* legitur, maximè, cùm pro *pluribus Martyribus* Miſſæ in Miſſali deſcriptæ, extent non item pro *pluribus Confeſſoribus* in eo extantes reperiantur.

X. In Miſſa de Sancto, de quo nec recitatur *Officium*, nec in iſto fit *Commemoratio* de eo, ſed Miſſa tantùm die illo, quo in Calendario, aut Martyrologio notatur, celebratur die ejus Feſto ad ipſius Altare, dicuntur tres Orationes, nempe 1. de illo Sancto. 2. De eo, de quo die illâ fit Officium. 3. quæ aliàs 2. locô dicenda erat : eſt enim hæc Miſſa, ùt ſuprà dictum, ex Ritu *Votivo* & *Feſtivo* mixta : ex Votivo quidem; quia *diſcordat* ab *Officio*, ex *Feſtivo* autem; quia eo die obijt Sanctus, de quo *Miſſa*, & ideo dicitur in ea Hymnus Angelicus, at Symbolum (id eſt *Credo*) non dicitur, niſì fiat in Dominica. Gav. To. 1. P. 1. Tit. 8. n. 4. lit. b. & Tit. 9. n. 16. fin. Tametſi autem hæc Miſſa ex eo, quòd dicatur eo die, quo obijt Sanctus, de quo dicitur Miſſa, quaſi in ejus Feſto, eſto non dicatur de eo *Officium*, aliquam habere *ſolennitatem* Gavanto videatur, non tamen videtur ex mente ejuſdem Gavanti inter *ſolemnes recenſenda*, aut *Ritu ſolenni* dicen-

 da,

da. Quod tamen dicit idem Gavantus de 3. Oratione in hujuſmodi Miſſa dicendâ non probatur Piſarto *Sacerd. Evang. P. 1. Tit. 8. n. 8.* *Non enim*, ait, *talis Miſſa videtur Ritu ſemiduplici dicenda, ſed ad minus Ritu duplici.* E contra Lohnerus Inſtr. I. P. 2. Tit. 11. n. 11. contendit, totam Miſſam eſſe ſimpliciter feſtivam, ſed ſimplici tantùm *Ritu* celebrandam, attamen cum *Gloria*, ùt Tit. præced. tradit.

XI. Quando dicitur *Miſſa Votiva* de Patrono, aut Titulari, cujus Nomen proprium alioquin in Oratione : *A cunctis* litterâ N. eſt exprimendum, non eſt neceſſe eo Tempore, quô dicitur Oratio *à cunctis*, huic aliam Orationem ſubſtituere, ſed ſatis eſt in eo caſu vel tacere in Oratione : *A cunctis* Nomen Patroni, aut Titularis (nè de eodem bis fiat mentio in collectis tam inter ſe propinquis, & non purè *acceſſorijs*) vel nominare poteris locô *Patroni*, vel *Titularis* tunc quemdam alium Sanctum pro tua Devotione. *Gav. To. 1. P. 1. Tit. IX. n. 15. lit. b. fin.* Qui tamen P. 4. Tit. 17. n. 27. ſimul advertit, Regulam illam Generalem Miſſalis : Ne de *eodem* (ſive ſit *Feſtum*, ſive ſit *Votivum*) *fiat bis in Miſſa, ſemel ſcilicet per modum Principalis, & ſemel per modum ſimul Commemorationis*, ſolummodo verificari ac habere locum in Commemorationibus quà talibus in *ſenſu formali*, hoc eſt, dicentibus ordinem ad *Officium* (id quod in Collectis ordinariè non accidit ultra Commemorationem tertiam in Miſſa) non autem habere locum in collectis purè *acceſſorijs*, & remotioribus à primâ, nec etiam in ijs, quæ juxta Rubricas Miſſal. Tit. IX. de Orationibus n. 12. addi poſſunt uſque ad quinque, vel ſeptem : utramque hujus ſuæ Aſſertionis Partem tum ipſe locô citatô, tum etiam Arnaudus Tr. 17. ſuprà allegatô de *Rubricis Miſſ. Votivar.* probat, ac prior eandem Aſſertionem pluribus exemplificat, inde concludens, nil obſtare, quo minùs ultra collectas Orationi principali Viciniores (quæ propriè ſapiunt *Commemorationem*, & debent eſſe diverſæ à primâ Collectâ) accedant aliæ, in quibus tanquam purè acceſſorijs ac remotioribus à primâ, de novo fiat mentio eorum, qui in primâ, vel alterâ collecti fuerunt nominati.

XII. Quæ *Miſſa Votiva* dicenda ſit *pro gratiarum Actione*, & quo modô, ac cum *quot Orationibus* Oratio dictum eſt ſuprà, ubi ſecutus ſum Sententiam Gavanti *To. 1. P. 1. Tit. 7. n. 7. lit. n.* & *Tit. 9. n. 14.* à qua ex parte diſſidet Arnaudus *Tr. 1. P. 1. Tit. 7. n. 7.* & *P. 4. Tit. 17. n. 14.* dum iſte in *Miſſa ſolenni Gratiarum actionis pro Victoria* vult dici duas Orationes, unam Miſſæ Votivæ, quæ dicitur, propriam, & alteram pro *gratiarum*

actio-

actione) & utramque ſub concluſione diverſa, ſeu diſtincta à concluſione alterius; Gavantus autem (quem etiam ſequitur Lohnerus) contendit ac probat ex Miſſali recognito, Orationem illam, quæ cum correſpondente ſibi *Secretâ*, ac *Poſt-Communione* extat in Miſſali poſt *Miſſam Votivam de SS. Trinitate*, in *Miſſa Votiva ſolenni pro gratiarum actione* ſub una eadémque concluſione cum prima Oratione eſſe recitandam, ità, ut ambæ unica eſſe videantur Oratio in *Miſſa celebri* : negat autem idem Gavantus ibidem, quòd etiam in *Miſſis privatis* ſub una concluſione dicendæ ſint illæ duæ Orationes, ùt contendit Paulus Maria Quarti *P.* 1. *Tit.* 7. *dub.* 4. ob Rationes à P. Lohnero *Inſtr. pract.* 1. *P.* 2. *Tit.* 11. *n.* 5. *relatas*, ac ſolutas. Itaque in *Miſſis privatis pro gratiarum actione* procedendum eſt modô ſuperiùs à me jam declaratô, cùm agerem de Orationibus *Miſſarum Votivarum*.

Sententiæ tamen Pauli Mariæ Quarti Suffragari videtur recentiſſima Praxis Romana : ſiquidem Eminentiſſ. D. Card. Caracciolus, SS. D. N. in alma Urbe Pro-Vicarius General. die 3. Sept. curr. anni 1716. de ejus mandato ordinavit, ut Sacerdotes omnes tam Sæculares, quàm Regulares Dominicâ II. Septembris (quâ in Baſilica S. MARIÆ Majoris ſolemnes DEO gratiæ Romæ agebantur pro parta contra Turcas ad Petrowaradinum à Chriſtianis ipſo B. MARIÆ ad Nives feſto die Victoria in paucis memorabili) Orationi Miſſæ illius Dominicæ ſub *eadem concluſione* ſubjungerent *Orationem pro Gratiarum actione*.

XIII. *Tres* illæ *Miſſæ Votivæ* (nempe una de *S. Spiritu*, altera de S. MARIA, & 3. *de Requiem*, nempe Quotidiana pro Defunctis) quas *Neomyſtis*, h. e. *novis Sacerdotibus* in eorumdem *Ordinatione* poſt celebrationem Primæ eorumdem Miſſæ celebrandas Epiſcopus ordinans præſcribit, non neceſſariò debent, nec etiam ſemper poſſunt ſtatim ac immediatè poſt ipſorum Primitias dici, ùt quidam ſibi perperam perſuadent, ſed juxta Regulas aliarum *Miſſarum Votivarum* ſunt celebrandæ, juxta quas, proin, ùt mox videbimus, non poſſunt dici in diebus, quibus prohibentur aliæ *Votivæ privatæ*, hoc eſt, in *Dominicis*, atque *duplicibus*, necnon *ijs diebus, quibus prohibetur fieri de Feſto duplici* : cùm utique abſonum foret poſt celebratas v. g. in *Natali Domini* Primitias tribus ſequentibus diebus Feſtis prædictas Miſſas Votivas, & quidem unam illarum de *Requiem* dicere. Hinc verò etiam ulteriùs ſequitur, quòd non liceat dicere *Gloria*, & *Credo*, tam in Miſſa ejuſmodi Votiva de S. Spiritu, quàm in Miſſa illa altera Votiva de *B. Maria*, niſi hæc poſterior dicatur in *Sabba-*

to ;

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ro : Miſſa autem Neomyſtis præſcripta pro *Defunctis* debet eſſe illa, quæ intitulatur : *Quotidiana*, cum 3. Orationibus conſuetis. *Gerlac. Vinit. Compend: Sac. Rit. P. 1. Tit. 4. annotat.* 21. Qui *num. ſeq.* 22. addit : Quòd *Miſſa prima* Sacerdotis novi, ſi celebretur in *duplici*, aut in *Dominica*, aut in *die privilegiato*, debeat celebrari de ijsdem *Feſtis*, aut *Diebus*, occurrentibus, non verò de *Spiritu Sancto*, aut alia Votiva. Verùm loquendo de ijs *Miſſis primis*, quæ *ſolemniter* à Neomyſtis dicuntur, non putem in Praxi id obſervari, niſi ſint *Feſta*, aut *dies privilegiati* illorum ex numero, de quibus fit mentio in Rubrica Gener. VI. Miſſalis Rom.

XIV. In *Suſceptione Habitus*, aut *Profeſſione Monialium* juxta citatum Gerlac. Vinitor. annot. 24. (citantem pro ſe Caſtaldum in *Praxi Cæremon. l. 2. ſect. 8. c. 3. n. 6.*) præſertim *diebus Dominicis*, & *Feſtis*, non eſt dicenda *Miſſa Votiva* de *S. Spiritu*, aut *alia*, ſed *Miſſa* de *Officio diei currentis*, in qua Orationi de *die*, ſeu *Officij* addenda eſt Oratio de *Spiritu Sancto*, vel alia pro eisdem præſcripta : & ambæ ſub una eadémque concluſione dicendæ, ità, ùt unica videatur Oratio in *Miſſa celebri*, ſeu *ſolenni* : cùm enim in *Conſecratione Epiſcopi*, in *Ordinationibus Generalibus*, in *Benedictione Abbatis*, item *Abbatiſſæ*, necnon *Virginum*, ac *cœmeterij*, atque etiam in *Conſecratione* tum *Imperatoris*, tum Regum & *Reginarum* juxta Rubricas Pontificalis Romani *Tit. de Conſecrat. Electi in Epiſcopum*, aliiſque ſeqq. id obſervetur, ac Miſſa dicatur de *Die*, aut *Feſto currrente*, hujúſque Orationi ſub una, eadémque Concluſione addatur alia, ùt ibi, quidni (inquit Gerlac) in illis minoris momenti Actibus idem ſit obſervandum?

Quæres : *Quibus diebus poſſint dici*, regulariter loquendo, Miſſæ Votivæ, tam *ſolennes*, quàm non *ſolennes*, ſeu *privatæ*?

℞. 1. Per ſe loquendo *Miſſa Votiva ſolennis* pro *Re gravi*, aut pro *publica Eccleſiæ cauſa* poteſt quacunque die, etiam *Dominicâ* & *Feſto* (dummodo non ſit *duplex 1. Claſſis*, nec *dies* alia *excepta* in Rubrica Generali VI. Miſſalis de *Translatione Feſtorum*) decantari poſt decantatam in Choro Nonam, decantatâ tamen priùs poſt Horam congruentem quoque *aliâ* Miſsâ de *Officio diei currentis*, in *Eccleſijs* ſaltem majoribus, ſeu *Cathedralibus* & *Collegiatis*, modô ſuprà *Tit. De Occurrentia Feſtorum 1. Claſſis* in fine declaratô ex Merati, Bauldry mox citando, & Gav. To. 1. P. 1. Tit. 6. ante fin. *Caſtald. Prax. Cærem. l. 2. ſ. 6. c. 3. & 4.* Gerlac. Vin. *P. 1. T. 4. Annot.* 17. item *Tit. 6. Annot.* 1. & 3. Bauldry *Man. P. 3. c. 7. Tit. 6.* iterúmque Gav. *To. 1. P. 1. Tit. 4. n. 3. lit. O.* In ea verò dicitur regulariter Oratio Unica (ſine Commemorat.

moraț.

morat: *Dominicæ*, aut *Feſti &c occur-*
entis) item *Gloria*, & *Credo*, cum
Præfatione competente, in *Tono* ſeu
antu ſolenni, ac cum *Ite Miſſa eſt* in
ine, ſi ſit talis, in qua utimur *Colo-*
re non Violaceô, ſed *Albô*, aut *Rubrô*;
t verò ſine *Gloriæ*, & *Credo*, ac cum
Præfatione in Cantu ſeu Tono non
ſolenni, atque cum *Benedicamus* in
ine, ſi dicatur in *Colore Violaceo*, ni-
i hæc dicatur in *Dominicâ*; tunc e-
nim etiam in *tali* Miſſa *ſolemni* dicitur
redo, non autem *Gloria in Excelſis*, nec
e Miſſa eſt in fine, ſed *Benedicamus* :
rumtamen tam in iſtâ, quàm in
lâ dicitur Evangelium S. Joan. in
ne. An detur caſus, in quo in *Fe-*
ſto 1. aut 2. *Claſſis*, aut in *Dominica*
rivilegiata 1. *vel* 2. *Claſſis* in *Eccleſijs*
ltem *Collegiatis* decantari poſſit
Miſſa Votiva ſolennis, vide apud Gav.
To. 1. *P*. 2. *Tit*. 14. *n*. 4. infrà citandum,
& Piſart *P*. 1. *Sacerd. Evang. Tit*. 4.
n. 6. Circa *Tempus* verò, quô tam
iſta, quàm *Miſſa Conventualis* de *Offi-*
cio diei currentis eſt decantanda, obſer-
vandum eſt id, quod alibi ex eodem
Gav. To. 1. P. 1. Tit. 6. in fine annot. &
præſcribit Rubr. Gen. XV. n. 2. & 5.

Quid autem nomine *rei gra-*
vis, ac per *publicam Eccleſiæ cauſam*
intelligatur, h. e. ſufficientem ad
hoc, ut eâ ſubſiſtente *cantari Miſſa*
Votiva ſolennis etiam in *Dominicis* &
Feſtis non majoribus, id eſt talibus,
quæ non ſunt 1. Claſſis (qualia ſunt
Feſtum Paſchæ, Aſcenſionis, aliáque
ſimilia, nomine *Feſtorum majorum*
hîc venientia) modô ſuprà dictô
poſſit, dicetur inferiùs.

℟. 2. Cùm Gavanto *To*. 1. *P*. 2.
Tit. 14. *n*. 2. *& ſeqq*. quando pro *Com-*
precatione 40. *Horarum &c*, publicè
exponitur in Altari Venerabile SA-
CRAMENTUM, & eapropter cantan-
da eſt de eo *Miſſa Votiva* (uti, ſi aliun-
de nil obſtet, cantari omnino de-
bet) aſſumi debet ea *Miſſa*, quæ ex-
tat inter *Votivas* ad finem Miſſa-
lis, non autem *Feſtiva SS. Cor-*
poris Chriſti (niſi infra ipſam *Octa-*
vam Feſti Corporis Chriſti caſus acci-
dat) & *Tempore* quoque *Paſchali* ad-
dendum ſuis locis *Alleluja*, uti fit in
alijs *Miſſis Votivis* : in eadem *Miſſa*
Votiva ſolenni dicenda quoque eſt *re-*
gulariter una tantùm Oratio, cum
Gloria, *Credo*, & Præfatione de *Nati-*
vitate Domini, at ſine hujus *Communi-*
cantes, uti & ſine Sequentia : *Lauda*
Sion Salvatorem &c (niſi *infra* ipſam
Octavam Corporis Chriſti locô *Miſſæ*
Votivæ ſolenn. dicatur *Feſtiva*) ac de-
nique in fine hujus *Miſſæ Votivæ ſolen-*
nis dicitur quoque *Ite miſſa eſt* (in
Tono ſolenni) ac Evangelium S.
Joannis, non autem *Dominicæ*, aut
Feſti occurrentis. Col. Alb.

Quòd ſi accidat, ut vel in *Feſto*
duplici 1. aut 2. *Claſſis*, vel in *Domi-*
nica aliqua *privilegiata* 1. *aut* 2. *Claſſis*
(ut fit in Templis PP. Soc. JESU in
Triduo antecinerali) inſtituatur hu-
juſmodi coram expoſito Venerabili

Sacramento 40. horarum Oratio, tunc juxta eumdem Gavantum loc. cit. n. 4 ac Sac. Rit. Congreg. Decretum de anno 1666. 13. Februarij, in *Eccleſijs Collegiatis* vel duæ cantantur Miſſæ, una *de* ejuſmodi *Feſto*, ſeu *Dominica*, poſt *Tertiam*, cum ſolitis tantùm Orationibus; altera *Votiva* de Venerab. Sacramento, ſine Commemoratione, poſt Nonam; vel, ſi aliter fieri non poteſt, una tantùm cantetur *de die*, cum Comemoratione SS. Sacramenti (niſi ſit *Feſtum* 1. *Claſſis*) ſub una concluſione, & in ejus fine fit Proceſſio in Paramentis albis, niſi hæc ſit differenda; ità enim Teſte eodem Gav. fit Romæ in Capella Papæ in *I. Dominica Adventûs*, & in alijs *diebus Feſtis ſolennibus* in *Eccleſijs majoribus Urbis*: quod poſterius omnino ibi eſt practicandum, ubi *una* tantùm ſit *Miſſa*; ubi verò plures, & aliquæ earum de *Feſto* vel *Dominica* dicuntur, poterit *Miſſa ſolennis* de Venerabili, ſine Commemoratione *Feſti*, aut *Dominicæ*, cantari, ùt ex eodem Gav. colligit Lohnerus: in *Miſſis* tamen *privatis* facienda omnino eſt ordine ſeu locô à Rubrica præſcriptô de Venerabili Sacramento in hujuſmodi caſibus *Commemoratio*, quæ tamen eſt omittenda in Feſtis 1. & 2. Claſſis, quod utrumque locô inferiùs citandô probat Franc. Monacelli (nempe *P. 2. Formularij Legal. pract.* mihi pag. 46. & 51.) tum ex *Inſtructione*, auctoritate S. D. N. Clemen. XI. 1705. Romæ editi de ſervando *ibi* Ritu in *Expoſitione Vener.* Sacramenti; tum ex Reſponſo Sac. Rit. Congregat. dato ibidem 1694. die 2. Decembr. vide Arnaud. Tr. 1. P. 1. Tit. 7. n. 6. & Tit. 9. n. 4. item Bauldryum P. 3. c. 7. Tit. 7. & 9. ubi habetur, quòd dicta Commemoratio facienda ſit ultimô locô, adeoque poſt omnes Orationes pro die curr. præſcriptas, prout jubet Rubr. VII. Miſſal. n. 5. niſi 3. Oratio ſit ad libitum; tunc enim poteſt iſto locô poni: illud quoque rectè ibi monet ex Rituali Romano annotatus Lohnerus, quòd quando in hujuſmodi 40. *horarum Comprecatione*, uti & aliàs, datur Populo Benedictio cum ipſo Ven. Sacramento, eamdem formare cum eo debeat Crucem, nihil dicens, qua de re mox infra.

Quæ autem porrò ſint obſervanda in *Miſſis Votivis* & *alijs*, quæ Coram *expoſito Ven. Sacramento* dicuntur, aut cantantur, vide apud cit. Gavantum, tem apud Gerlac. Vin. in *Compend. S. Rit. P. 4. Tit. 5.* P. Lohner *Inſt. pract.* 1. *P. 4. Tit.* 1. Mich. Bauldry in *Manual Sacr. Cærem.* de novo edito & aucto *P. 3. c. ult. à fol.* 197. uſque ad 200. ubi n. 21. enumerat diſtinctè ac ſpeciatim omnes *Genuflexiones* ac *Reverentias*, quæ tam in *Miſſa ſolemni*, quàm in *privatis*, Coram SS. Sacramento dictis obſervari debent: item *P. 4. c. 16. art.* 11. 12. ac 13. *à fol.* 282. uſque ad 287. ac denique P. Hip-

Hippolytum à Portu Vicentino in *Opere Liturgicomorali de cultu DEI & Hominum P. 3. c. 7. & 8.* in quorum poſteriore agit de *Miſſa ſolemni*; in priore autem de *privata* coram *expoſito Venerabili* celebranda : ubi tamen advertit hujuſmodi *Miſſas*, coram expoſito nimirum *Venerabili* celebrari ſolitas (*privatas* præſertim) abſolute quidem non prohiberi ab Eccleſia hodiernis Temporibus; *tolerari* tamen potiùs, quàm *approbari*, allegans in hanc rem Verba Cæremonialis Epiſcoporum l. 1. c. 12. ſic loquentis : *non incongruum, ſed maximè decens eſſet, ut in Altari, ubi SS. Sacramentum ſitum eſt, Miſſa non celebraretur, quod antiquitus obſervatum eſſe vidimus*; & hinc inferens in Altari, in quo Sacratiſſima Hoſtia ſit expoſita, celebrari per ſe loquendo, & citra neceſſitatem non debere. Quid verò univerſim tam quoad *Miſſas*, quàm etiam quoad *alia* ſit obſervandum in Venerab. Sacramento pro 40. *Horarum Comprecatione &c* publica Expoſitione, videri poteſt apud Franciſc. Monacelli ſupr. cit. *P. 2. Formularij Legal. pract. Tit. 13. à fol. 44.* ubi *Inſtructionem*, ac *Ordinationem* de mandato S. D. N. Clem. XI. 1705. hac ſuper re pro Urbe Romana Italicè editam refert, cùm nonnullis alijs Summorum Pontificum, & Sacr. Congregat. Cardinalium Decretis : inter quæ dicitur eſſe unum de anno 1684. 2. Decembr. de non celebranda Miſſa de *Requiem* durante Expoſitione SS. Sacramenti etiam pro adimplenda mente Teſtatoris, aut ſatisfaciendo Anniverſario, licèt currat Officium ejuſmodi Miſſam alioquin admittens. Eadem Sac. Rit. Congreg. prohibuiſſe fertur recitationem Symboli, ſeu *Credo*, in *Miſſis privatis* ob ſolam Rationem expoſiti SS. SACRAMENTI. Quando autem in fine alicujus Comprecationis, aut Proceſſionis &c datur Benedictio cum Venerabili, Sacerdos eam daturus præmiſſis præmittendis aſcendit ad Altare, genuflectit, & velatis manibus accipit Monſtrantiam (quam Rituale Romanum & Rubriciſtæ *Tabernaculum*, & *Oſtenſorium* appellant) & vertens ſe ad Populum per latus ſuum dexterum, ùt alioquin ad *Dominus Vobiſcum* ſolet, tenet manu dextrâ ejus Nodum, ſiniſtrâ verò Pedem, ſicque ſtans ante Populum, eandem Monſtrantiam, tenet ante pectus, facie S. Hoſtiæ ad eumdem Populum verſâ, quem Benedicturus decenti morâ elevat Monſtrantiam, non equidem ſuper caput, ſed tantùm ad oculos, & eòdem modô eam demittit infra pectus; mox iterum rectà attollit uſque ad pectus, & deinde ad ſiniſtrum humerum ducit, & reducit ad dextrum, & hinc rurſum ante pectus reducit, nihil dicens, ibíque aliquantulùm ſiſtit, quaſi porrecta ad omnes Partes mundi Cru-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ce, eam etiam venerandam omnibus præbeat, tum *gyrum* ſeu *circulum* integrum perficiens vel per ſe, vel Diaconum, ſi adſit, deponit ſuper Altare, aut in ipſum Tabernaculum majus eandem reponit: *Bauldry Man. Sac. Cærem. P.* 4. *c.* 16. *art.* 3. *à n.* 29. *&* 34. ubi inter alia etiam advertit, in quibusdam Eccleſijs non obſervari eum omnino modum, quem circa dandam cum ipſo SS. *Sacramento benedictionem Rituale Romanum* præſcribit &c. Quod autem ſuprà dictum *de integro perficiendo circulo*, quando datâ Benedictione reponenda eſt in ſuum locum Monſtrantia, intelligendum videtur, niſi ſuper eodem Altari proſtet in alia Hoſtia aut vaſe *SS.* Sacramentum, uti colligitur ex ijs, quæ præſcribit Rubrica Miſſalis Feriâ V. in Cœna Domini. imò Piſartus *Sacerd. Evang. P. II. ante fin. in Append. ad Tit.* 14. *n.* 5. exiſtimat, etiam extra hunc caſum per has voces Gavanti : *Gyrum perficiens* non deſignari, quòd Sacerdos datâ jam *Benedictione*, & factô tranſitu de ſiniſtro latere in dextrum, in eodem exiſtens vertere ſe debeat ad Altare, ut Sacramentum in eo reponat : ait enim : *aliud* eſſe *Gyrum*, & aliud *Circulum* : at ſi Lexica conſulo, non aliud inter *Gyrum* & *Circulum* reperio diſcrimen, quàm quòd unius Nomenclatio ſit *Græca*, alterius verò *Latina*, ſignificatum verò utriusque idem : unde & *perficere Gyrum*, & *perficere Circulum* ex Communi aliorum ſenſu idem ſonare videntur.

℟. 3. Quia *Miſſæ votivæ non* correſpondent *Officio*, ideo, ſi celebrentur *ſolenniter* pro re *gravi*, vel pro *publica* Eccleſiæ *cauſa* cum populi frequentia, dicendæ ſunt poſt *Nonam* per *Rubric. General. XV. Miſſal. n.* [illegible]

℟. 4. Tametſi juxta ſuperiùs num. I. hôc Titulô dicta, quando *Officium* fit de *Feria minore*, & in ea non occurrit *Vigilia*, nec reſumenda eſt Miſſa *Dominicæ præcedentis*, quæ fuerit impedita, neque anticipanda eſt *Miſſa Dominicæ ſequentis*, ut in Rubricis, poſſit locô *Miſſæ Correſpondentis de Officio* dici Miſſa votiva, *Feriæ currenti* à Rubricâ in fine Miſſalis currente aſſignata (nempe *Feria II.* dicatur *Miſſa quotidiana* pro *Defunctis*, *Miſſa votiva* de *SS. Trinitate. Feria III.* de *Ss. Angelis. Feria IV.* de *Ss. Apoſt. Petro & Paulo Ap. Feria V.* de *S. Spiritu*, vel de *SS. Sacramento. Feria VI.* de *S. Cruce*, vel de *Paſſione Domini. Sabbatô* de *S. Maria*, cum ſuis Præfationibus in cantu *Communi*) extra prædictos tamen Caſus, ſeu Dies non licet Canonicis *Eccleſiarum Collegiatarum*, ac *Cathedralium* pro *Miſſa Concordante cum Officio* cantare *Votivam*; nec pro *Miſſa votivâ*, pro *dictis Diebus* ac *Ferijs minoribus* permiſsâ & aſſignatâ, cantare inſuper *Votivam aliam* diverſam ab ea, quæ, *ejusmodi Die* ſeu *Feriâ minori* currente à Rubricâ cantari permittitur. Ratio autem eſt;

eſt; quia ejuſmodi Canonici tenentur ad Cantandam *Miſſam principalem*, ſeu *Conventualem de die*, vel *quaſi de die* (hoc eſt, vel *concordantem cum Officio*, vel *Votivam* quidem, attamen non niſì eam, quæ in prædictis ac pro prædictis Ferijs permittitur, & aſſignaturà Rubr. Miſſalis, eò quòd ejuſmodi Miſſa cenſeatur *Miſſa de die*) ad hoc, ut lucrentur *Diſtributiones*, ùt conſtat ex Decretis S. R. C. die 25. Junij 1611. die 28. Januarij 1612. die 16. Januarij 1627. & die 12. Julij 1628. editis. Neque poſſe introduci conſuedine Ritum Contrarium eadem Sac. Rit. Congregatio decrevit apud Gav. T. 1. P. 1. *Tit.* 4. *in fine*, ubi ſubjungit: *Conventualis* igitur Miſſa erit ſemper vel de die, vel in feriali Officio votiva, ùt ſuprà, ſecundùm Ordinem dierum aſſignatum in fine Miſſalis, non autem *Votiva ad libitum Cleri*, aut *Laicorum &c.* Idem tamen ibidem P. 3. *Tit.* 11. *n.* 4. 11. & 12. ſapienter advertit, quòd, quando ex præſcripto Rubricarum Miſſalis *Tit.* 3. & 5. &c. in *Eccleſijs Collegiatis*, & *Cathedralibus* cantandæ ſunt duæ *Miſſæ Conventuales* ſeu *Principales*, ità, ut ne quidem ob celebrationem Capituli Canonicorum, alteriùsve Negotij quantumvìs Capitularis neceſſariam Tractationem, omitti illarum altera poſſit ex Definitione Sac. Rit. Congregationis de anno 1626. & 1627. *Regulares* tamen *vi Rubricarum* non teneri ad *plures Miſſas* ejuſmodi diebus cantandas; eò quòd horum *Eccleſiæ Collegiatæ*, ùt loc. cit. probat, minùs propriè ſint *Collegiatæ*, ſed *Conventuales*, onus autem de cantandis *duabus Miſſis Conventualibus*, ſeu *Principalibus*, ſolummodo *Collegiatis*, quæ ſunt propriè Canonicorum, non autem *Convent. Regular. c. ù a Creatura; & Clem. 1. de Celebrat. Miſſarum* ex *Concilio Vienn.* imponatur: cúmque Regulares ad *Horas canonicas*, & *Miſſam in Choro* non *ex ſtipendio* [ut Canonici ſæculares] teneantur ad leges Pontificias in Choro ſervandas, ſed *vi Regulæ* tantùm, & *conſuetudinis*, interpretantis Regulam, inferri videtur, Præceptum quoque de concordia Miſſæ Conventualis (ſaltem unius) cum *Officio* ſecundùm ſe *ſolas* afficere *Eccleſias Cathedrales*, & *Collegiatas Sæculares*, niſì conſuetudo aliud introduxerit. Tametſi autem hoc ità ſit, congruum tamen eſt (ut notat Piſart) ac decens, ut Regulares ad Chorum obligati legant ſaltem alteram Miſſam Officio convenientem, prout & laudabiliter id obſervari teſtatur. *Praxis* autem inquit, *eſt, quod legatur præſente Choro ſub Prima.* Vide Gerlacum P. 1. Tit. 7. Annotat. 1. 2. & ſeqq. ubi ex Gav. & Caſtaldo pluribus demonſtrat gravitatem obligationis prædictæ de decantandis *duabus* Miſſis *Conventualibus* in *Eccleſijs Cathedralibus*, & *Collegiatis*, in quibus plures Sacerdo-

tes quotidie celebrant diebus in Rubrica Gen. III. Miſſalis Romani ſpecificatis, ſimúlque *Modum* neceſſariò obſervandum ad hoc, ut eidem obligationi ſatisfiat, rectè admonens inter alia 1. ambas eas Miſſas *cantandas* eſſe *Choro præſente*, nec ſufficere, ſi altera tantùm earum legatur, multò minùs ſi dicatur privatim abſente Choro, ùt ibidem cum Gavant. ex Rubricis probat. 2. quòd, quando præſcribuntur *duæ Miſſæ Conventuales* cantandæ, una de *Feſto*, altera de *Feria*, aut de *Vigilia*, & in Officio facta ſit quædam Commemoratio de *ſimplici*, aut de *die infra Octavam*, hæc Commemoratio facienda ſit in Miſſa de *Feſto*, & non in Miſſa de *Feria*, aut *Vigilia*; ſi verò facienda ſit Commemoratio *Feriæ*, aut *Vigiliæ*, ea fiat in Miſſa de *Feriâ*, aut *Vigilia*, & non in *Miſſa* de *Sancto*. 3. In illis Eccleſijs, in quibus in Feſtis *Sanctorum una* tantùm celebratur *Miſſa* diebus illis, in quibus Rubrica III. & VII. Miſſalis præſcribit alioqui *duas Miſſas Conventuales* cantandas (unam de *Feſto*, alteram de *Feria majore*, aut *Vigilia* abſque ulla utrorumque Commemoratione) *Miſſam Conventualem* eſſe debere de Sancto, eámque celebrandam eſſe poſt Tertiam, & in eadem faciendam eſſe Commemorationem *Feriæ*, vel *Vigiliæ* (niſi hujus poſterioris Commemorationi obſtet ratio *Feſti duplicis* 1. *Claſſis*) cum ultimo de eadem Evangelio : quia reſpectu *talis Eccleſiæ* ceſſat Ratio Rubricæ Miſſas 2. Conventuales (unam de *Feſto*, alteram de *Feria* abſque ulla utrorumque Commemoratione) præſcribentis ; quod ipſamet Rubr. VII. ſatis ſuperque inſinuat, dum *n.* 2. dicens ait : in *Eccleſijs Cathedralibus*, & Collegiatis, ubi *plures Sacerdotes* quotidie celebrant, in *Ferijs majoribus*, & Vigilijs occurrente Feſto 9. Lectionum duas Miſſas Conventuales (unam de Feſto, alteram de *Feria*, abſque ulla utrorumque Commemoratione) eſſe celebrandas. 4. Occurrente Feſto duplici in Dominica nunquam dicendas Miſſas Conventuales (unam de Feſto, alteram de *Dominica*) uti in Ferijs privilegiatis. Ratio eſt ; quia Miſſa Dominicæ *reſumi* poteſt infra Hebdomadem, non item Feriæ omnino privilegiatæ. Accedit, quòd utraque dicenda foret poſt Tertiam ; quod eſſet inconveniens.

℟. 5. *In Sabbatis Adventus*, licèt *Officium* non fiat de S. MARIA in *Sabbato*, ſed (niſi occurrat Feſtum 9. *Lectionum*, aut *dies infra Octavam*) de *Feriâ Adventûs*, *Miſſa* tamen Principalis dici omnino debet de S. Maria (ùt in Votivis de B. V. Tempore Adventûs) cum *Gloria in Excelſis*, & Commemoratione *Feriæ Adventûs* ; niſi fuerint quat. Tempora, vel Vigilia ; tunc enim *Miſſa* ſaltem Principalis concordare cum *Officio* debet per Rubr. Gener. IV. Miſſal. *n.* 2.

Gav.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Gavant. *To.* 1. *P.* 1. *Tit. eodem*, & To. 2. *ſ.* 8. *c.* 6. *n.* 1. *Miſſæ* autem *privatæ*, ac *Non-Conventuales* dici de B. V. in *Adventu* poſſunt in omnibus Sabbatis non impeditis Feſtô duplici, exceptâ *Vigiliâ Nativitatis Domini*, ſi ea incidat in *Sabbatum*.

℞. 6. In *Ferijs Adventûs*, *Quadrageſimæ*, *quat. Temporum*, ac *ſecunda Rogationum* (utpote *majoribus*) necnon in *Ferijs Vigiliarum* non poteſt locô *Miſſæ Conventualis*, ſeu *Principalis* cantari *Miſſa Votiva* etiam *primi generis*; ſed tunc omnino de *Feria* ejuſmodi *majore* aut *Vigilia* occurrente (modô ſuis locis præſcriptô) eſt decantanda per Rubr. Gener. IV. Miſſal. *n.* 3. Gav. *To.* 1. *P.* 1. *Tit.* 4. *n.* 3. & *P.* 3. *Tit.* 11. *n.* 7.

℞. 7. *Miſſæ Votivæ privatæ* (idem eſt de *Miſſis privatis de Requiem ſeu Defunctorum*, etiam cùm præſens eſt Corpus, ſeu funus) per Rubricas, & Sac. Rit. Congreg. Decreta, à Summis Pontificib. Alexandr. VII. Clem. IX. Clem. X. & Innoc. XI. approbata, non poſſunt dici *primo* in Dominicis, ùt ex Rubric. Gener. IV. Miſſal. *n.* 3. rectè colligit Gav. *To.* 1. *P.* 1. *Tit.* 4. *n.* 3. *lit. o.* & expreſſiùs id tradit ipſum Miſſale Romanum in Rubrica poſita inter *Miſſas Votivas* in fin. Miſſal. poſt Miſſas Votivas de B. V. Accedit Decretum Sac. Rit. Congregat. de anno 1617. 28. Aug. Quòd Clemens Papa X. non modò confirmavit, ſed etiam diſtrictè præcepit, ut in poſterum ab omnibus & ſingulis Sacerdotibus, tam *Sæcularibus*, quàm *Regularibus*, cujuſvis ordinis, Congregationis, Societatis, & Inſtituti, etiam neceſſariò exprimendi, hac quoque in parte Rubricæ Miſſalis Rom. omnino, & exactè obſerventur, & nequaquam *Miſſæ privatæ Votivæ*, etiam *de Requiem*, etiam præſente corpore *diebus Dominicis*, uti & *alijs* mox *enumerandis* dicantur. Porrò (ùt rectè loco. cit. obſervat Gavantus) per *Dominicas Miſſarum Votivarum privatarum* excluſivas hîc intelliguntur tantùm illæ, quæ ab *ipſo Populo celebrantur*, puta Auditione Miſſæ, & *Ceſſatione ab opere ſervili*, *&c*, non autem illæ, quarum Miſſa ſuô locô celebrari impedita, infra Hebdomadem Feriâ non impeditâ *reſumitur*; neque illæ, de quibus, poſt *Epiphaniam*, aut poſt *Dominicam* 22. *poſt Pentecoſten*, aut *infra Octavam Nativitat. Domini* ad Sabbatum diem Dominicalem præcedens, vel, hôc impeditô, ad Feriam aliam ejuſmodi diem Dominicalem alterius rationis antecedentem *anticipatis*, fieri quandoque debet juxta Rubricas & alibi dicta & *Officium*, & *Miſſa* in die *Feriali*, ac *Ritu feriali*, modô ſuis locis declaratô. Si proin contingat, ut infra Hebdomadem vel *reſumenda* ſit Miſſa alicujus *Dominicæ præcedentis*, ſuô locô celebrari impeditæ, vel faciendum

ſit

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſit Officium die *feriali* de aliqua *Dominica anticipata*, per ſe non erit prohibitum de illa locô *Miſſæ de Dominica*, dicere *Miſſam Votivam privatam*, cum Commemoratione tamen Dominicæ, & Oratione tertia, ùt ſuprà. Dixi tamen: *Miſſam Votivam privatam*; nam, quando Miſſa *Dominica*, quæ ſuô propriô die celebrari impedita fuit, juxta Rubricas eſt *reſumenda*, aut alicujus ſequentis Dominicæ *Officium* cum ſuâ *Miſſa* eſt *anticipatò ponendum*, non poſſe locô *Miſſæ principalis* ſeu *Conventualis* celebrari *Miſſam Votivam*, ſed concordare illam tunc debere cum *Officio diei*, conſtat ex ſuprà dictis. *Secundò* nequeunt dici *Miſſæ Votivæ privatæ*, etiam de *Requiem*, ac etiam præſente funere, in Feſtis duplicibus. Conſtat ex Rubrica utraque Miſſal: paulò antè allegatâ, nec non ex Decretis Sac. Rit. Congreg. à ſuprà memoratis Pontificib. confirmatis. *Tertiò* nequeunt dici Miſſæ Votivæ privatæ, etiam de *Requiem* (Argumentô à fortiori ſumptô) illis diebus, in quibus *prohibetur* fieri de *Feſtô duplici*, utpote contra quodcunque *Feſtum*, ac *Officium* à ſuo diverſum privilegiatis, nempe 1. *infra totam Octavam Epiphaniæ*. 2. *Infra totam Octavam Paſchatis*. 3. *Infra totam Octavam Pentecoſtes*. 4. *In Feria IV. Cinerum*. 5. *In tota Hebdomade majori*. 6. *In Vigilia Nativitatis Domini*, & 7. ex Decreto novo Sac. Rit. Congregat. anno 1714. 29. Septemb. emanato, *infra totam Octavam ejusdem Nativitat*: uti conſtat ex *Directorio Romano* currentis anni 1715. ad diem 24. Decembr. in fin. 8. *In Vigilia Pentecoſtes*. Ità Sac. Rit. Congregat. *ubi ſuprà*, & *arg. hac. Miſſal. ibidem allegat. &c.* Quartò denique itidem ex Decreto novo Clement. X. de die 21. Jun. 1670. nequeunt dici *Miſſæ Votivæ privatæ*, etiam pro Defunctis præſente Corpore, *infra Octavam SS. Corporis Chriſti*. Vide Gav. To. 1. recentioris editionis P. 4. Tit. 12. n. 11. in fin. ubi hæc leguntur: *infra hanc Octavam (SS. Corporis Chriſti) non celebrantur Miſſæ Votivæ neque de Requiem ex* Decret. Sac. Rit. Congr. ſub die 21. Junii 1670. Tametſi autem infra hanc Octavam prohibeantur Miſſæ Votivæ privatæ, ac de *Requiem*, permittitur tamen in die Obitûs ſeu Depoſitionis, inſepulto, ac præſente Corpore Defuncti in Eccleſia, Miſſa ſolemnis de *Requiem*; ſi verò expoſitum ſit publicè SS. Sacramentum, nec talis poteſt cantari, ſed cantanda eſt Miſſa de Officio occurrente. Idem eſt de currrente Octava Paſchæ, ac Pentecoſt. poſt primum utriuſque Triduum.

Ex quibus *Infertur* 1. Non illas tres Miſſas Votivas (1. de Spiritu Sancto; alteram de *B. Virgine*, & tertiam de *Requiem*) quæ Presbyteris in eorum Ordinatione poſt Celebrationem primæ ſuæ Miſſæ dicendæ in-

xta Pontificale Romanum præſcribuntur, poſſe modò recenſitis diebus celebrari, ſed etiam ipſas ſequi Leges aliarum Votivarum, ùt alibi ex Gav. *To.* 1. *P.* 1. *Tit.* 4. notavimus, præſertim, cùm juxta Valentiam, Palaum, pluréſque alios apud Gobatum *Alphab. Sacrif. n.* 713. non ſub Obligatione *Peccati*, ſed ſolùm ex *congruitate*, ac *decentia* quadam injungantur.

Infertur 2. Si quis Sacerdotum vel ex Inſtitutione Capellaniæ, vel aliò Titulò ſit forſan obligatus ad dicendam *Miſſam Votivam* aliquo dierum antè enumeratorum, ſatisfaciet ſuæ Obligationi dicendo tunc *Miſſam de die*; ſin minus (id eſt, ſi non ſit obligatus ad eam *ſtatim* dicendam, ſed *transferri* ea queat) tunc Votivam illam, ad quam ſe obligavit, celebrabit die alio non impedito, h. e. tali, quô fas eſt dicere *Votivas* etiam ſolummodò *privatas*. Ratio Reſolutionis quoad 1. partem eſt; quia in hujuſmodi caſu, ut notat Gerlac. Eccleſia diſponit, & corrigit Intentionem ejus, qui tales Miſſas Ordinavit; & fructuoſior erit Devotionis effectus, ſi Ordinatio ipſius Eccleſiæ ſervetur; præſertim ſi ejuſmodi *Votivæ* in proximos dies, utpote impeditos, transferri nequeant. Ut autem cognoſcas, quinam ſint dies non impediti, & quinam impediti reſpectu dicendarum *Miſſarum Votivar.* etiam *privatar.* ideo

℞. 8. *Miſſæ Votivæ privatæ tam primi, quàm ſecundi generis* per Rubr. Gener. IV. Miſſalis *n.* 3. dici poſſunt (cum Commemoratione tamen *ejus*, de *quo* factum eſt *Officium*, atque etiam cum Commemoratione *Feſti ſimplicis*, ſi de aliquo eo die occurrat fieri Commemorationem in *Officio*) pro Arbitrio Sacerdotum, nullo impedimentô Canonicô, aut Juris divini laborantium, quacunque die, niſi ea fuerit vel *Dominica celebrata à Populò*, aut una *ex Privilegiatis* paulò antè enumeratis (in qua ſcilicet vel occurrat fieri *Officium*, *duplex* aut *prohibeatur* fieri *Officium de Feſto duplici*, aut *Miſſam* ab *Officio* diſcordantem) dummodo rationabilis ſuppetat cauſa *Votivam* potiùs dicendi Miſſam, quàm *concordantem* cum *Officio diei*: licèt enim Rubrica noviſſimè citata dicat: *Miſſ. votiv. priv. pro diverſis rebus* dici *poſſe quacunque die, niſi fuerit Dominica, vel Officium duplex &c.* addit tamen: id *paſſim*, ac citra *rationabilem cauſam* non eſſe practicandum, ſed *quoad fieri poteſt*, curandum, ut *Miſſa* quoque *privata* (nam de hac ibi loquitur) cum *Officio* conveniat. Rectè quoque notat Piſart P. 1. Tit. 4. n. 8. *fol.* 18. tametſi nec *dies infra Octavam Nativitatis Domini*, in qua Officium fit vel de *Dominica*, vel de *Octava Nativitatis*, nec etiam *Vigilia Epiphaniæ* veniens extra Dominicam, hactenus numerentur inter dies, quibus prohibeantur Miſſæ

Votivæ, conveniens tamen eſſe, ut, niſi detur obligatio, aut ſpecialis Ratio modò dictis diebus Miſſam *Votivam privatam* dicendi, in ijs *Miſſa Votiva privata* non dicatur, nec etiam Miſſa privata de *Requiem*; eò quòd in illis ſolemne Myſterium recolatur, &c. Vid. etiam Prohibition. ſupr. f. 246. Porrò pro *cauſa Rationabili* à Sac. Rit. Congreg. apud Jo. Petrum Caſanova non agnoſcitur ea præciſè, ut *brevior Miſſa* celebretur; neque quodlibet arbitrium Laicorum, ſed vel Pia Defunctorum *Voluntas*, vel *Neceſſitas*, aut *Pietas Vivorum* Miſſas Votivas poſtulantium, & ejuſmodi. Hinc autem infert Gerlacus *P. I. Tit. 4. Annotat. 19.* Si Sacerdos quiſpiam ideo ſolummodo, ut ſe citò expediat, vel ſimili aliqua levi ratione permotus *Miſſam currentem* in *Votivam* mutaret, utique contra Rubricam facturum, & conſequenter peccaturum.

Idem Gerlacus ibidem Annotat. 22. ulteriùs *infert 2.* Cùm *Miſſa Conventualis* juxta ſuperiùs dicta ſemper debeat eſſe vel *de die*, vel *quaſi de die* (ſcilicet in caſu, quô infra Hebdomadem occurrente *Feria minore* permittitur locô ejus *Miſſa Votiva*, attamen ſecundùm ordinem dierum aſſignatum in fine Miſſalis decantanda) quòd etiam *Miſſa prima* novi Sacerdotis, ſi celebretur in *Feſto duplici*, aut *die privilegiato*, aut in *Dominica*, debeat celebrari de *ijsdem Feſtis*, aut *diebus*, non verò de *Spiritu Sancto*, aut *alia Votiva*. Quod tamen, niſi *Miſſa Conventualis* ab ipſomet Neomyſta decantetur, non videtur *univerſaliter* in Praxi eſſe receptum, practicandum tamen omnino illis *Feſtis*, & *diebus*, quorum fit mentio Rubricâ Gener. VI. Miſſalis.

Infert Idem 3. In *ſuſceptione* quoque *Habitus*, ac *Profeſſione Monialium*, præſertim diebus Dominicis, & *Feſtis*, non eſſe dicendam *Miſſam Votivam ſolennem de S. Spiritu*, aut aliam, ſed *Miſſam de Officio*, in qua addatur Oratio de Spiritu Sancto, vel alia pro ejsdem præſcripta: nam quia in *Conſecratione Epiſcopi*, nec non in *Ordinationibus Generalibus*, ſeu *Collatione Ordinum*: *Benedictione* item Abbatum, Abbatiſſæ, & Virginum, atque etiam in *Conſecratione Regum*, & *Reginarum &c*, juxta Rubricas Pontificalis Romani Oratio tantùm aliqua Actui Conveniens additur *Miſſæ Occurrenti de die* (attamen ſub una Concluſione) *quidni*, inquit Gerlacus P. 1. Tit. 4. Annot 24. citans pro ſe Caſtaldum, in illis *minoris momenti Actibus* idem ſit *obſervandum*, prout jam ſuprà alia occaſione ex eodem retulimus: licet autem hoc concedat pro *Miſſa* hujuſmodi Actuum *ſolenni*, negat tamen P. 1. Tit. 7. Annot. 8. id eſſe permiſſum in alijs *Miſſis privatis*, ſub ijsdem Actibus fortè celebrandis: *Non enim* (inquit) *datur caſus, quo* *Miſ-*

Miſſis privatis dicantur duæ Orationes ſub una Concluſione. Vide tamen dicta ſuperiùs de *Miſſa Votiva* pro *Gratiarum actione.*

℟. 9. Non obſtantibus hactenus dictis ſentire Aliquos poſt Navarrum, per *Conſuetudinem* (maximè, ſi ea à Sede Apoſtolica fuerit approbata) introduci poſſe, ut quotidie *Miſſa votiva* v. g. de B. V. legatur: ſiquidem P. Gobat *Tr. 3. caſ.* 11. *n.* 720. teſtatur, defacto in Eccleſia Cathedrali Conſtantienſi quotidie poſt *Horas matutinas*, etiam in die Paſchatis *Officium Miſſæ* de B. V. cantari; eámque conſuetudinem fuiſſe legitimè introductam probat Laymann *L. 5. Tr. 5. c. 1. n. ult.* Tametſi autem ejuſmodi *Statutum* (ut nempe quotidie fiat ſacrum de B. V.) cum Navarro & Laymanno valere cenſeat cit: Gobat, Numerò tamen ſequente cum ijsdem negat: valere Statutum, ut unus idémque Sacerdos quotidie id faciat: cùm ejuſmodi Statutum corrigatur cap. *Significatum, de præbend.* Quia ſaltem unus dies vacuus in hebdom. debet relinqui Sacerd. ob infirmitates humanas. Præterea licèt in illis Eccl. in quibus adeſt inveterata conſuetudo cantandi *Miſſam votivam* de B.M.V. ſingulis diebus Sabb. poſſit *hic uſus* ſeu Populor. devotio continuari etiam in Sabbatis Feſto duplici impeditis: non eſt tamen omittenda Miſſa Conventualis; & ita reſpondiſſe fertur *S.* R. C.

Addit Gobatus *Tr. 3. à n. 701. &* 708. cum Henriquez *L. 9. c. 23.* Tannero *To. 4. in 3. Part. d. 5. q. 10. n. 5. n. 6.* & Alijs apud Lohner *Inſtr. 1. P. 4. tit. 2. §. 1. n. 6.* Tametſi, per ſe loquendo, illud ſacrum ſit legendum, quod Rubricæ præſcribunt (cùm hæ ad minimum vim *Conſilij* valde prudentis, ac pij habeant, cui meritò ſe quivis conformare debeat) pro *Re* tamen *gravi*, ſi cauſa ſit *publica*, poſſe non obſtante Decreto Sac. Rit. Congregat. extante apud Gav. *To. 1. P. 1. Tit. 4. lit. O.* etiam in *Feſtis Duplicibus*, ſaltem *Non majoribus* (ùt addit Gavantus loc: cit:) *cantari* Miſſas votivas, cantatâ tamen ſimul alterâ Miſsâ de Die: *Si* autem cauſa non ſit publica, cenſent ijdem A. A. ſeclusâ *ſpeciali Prohibitione*, ac *Scandalo*, probabile quoque eſſe, ob *cauſam rationabilem* licere pariter *Miſſas votivas privatas* etiam in *Feſto duplici*, ſaltem *non-majori*, legere; eò quòd cum Suarezio, Dicaſtillo, Bonacina, Reginaldo, ac Pace Jordano exiſtiment, prædictas Rubricas ſub nullo præcepto, atque adeò nec ſub aliquo peccato, ſi ſcandalum abſit, & Contemptus, obligare: cùm nec ulla Lex ſcripta, nec conſuetudo, nec alia Authoritas queat allegari, per quam ejuſmodi Obligatio ſit introducta, dictáque Prohibitio ſit adeò rigidè facta, ut propter rationabilem Cauſam etiam in ſuprà exceptis Diebus *Miſſam votivam* dicere

non liceat; neque etiam obſtare videatur Bulla S. Pij V. vetans alio Ritu, quàm Miſſale Romanum præſcribit, Miſſam celebrare: cùm Bulla illa explicari poſſit de alijs *Formis Miſſalium*, ùt in ſimili de *Breviario* reſpondent Auctores. Pro *rationabili* autem *cauſa* cit. Gob. à n. 709. & alij Apud Lohnerum agnoſcunt eſſe ſequentes. 1. juxta multos ut ſatisfiat *Fundationi*. 2. Juxta Jordanum & Alios *Promiſſio*, & Stipendium acceptum pro certa miſſa. 3. Malum publicum, vel privatum avertendum, bonúmve procurandum. 4. Quando Sacrum Ordinarium eſt valde longum, & nequit ſine notabili incommodo vel Sacrificantis, vel Audientis id dici. Sic Tambur. *l.* 2. *c.* 6. §. 1. *n.* 12. permittit mutationem Miſſæ, in qua legitur Paſſio, in *Miſſam Votivam de Paſſione Domini*, caſu quo Audiens, vel Sacrificans debilitate capitis, oculorúmve, aut pedum, vel dolore viſcerum laborat. 5. *Singularis Devotio* facturi, vel Audituri Sacrum; dico: *ſingularis*; ſi enim vulgaris ſit, meliorem eſſeConformationem cum Rubricis, rectè monent cit. DD. quia per ſubjectionem gratius DEO obſequium præſtatur: cùm (uti Gerlacus loc. ſuprà cit. *Annot.* 18. cum Caſtaldo ratiocinatur) gratior utique futura DEO illa exiſtimanda ſit Pietas, quæ Eccleſiaſtico Ritui Congrua, & ab Eccleſia, dilecta DEI Sponſa, juxta Dies, & Tempora ad ordinata, ac proinde, ſi cum Officio *Divino* etiam *Miſſa privata* concordet, acceptabilius quoque munus ipſi DEO ſit offerendum. *Sed*, quid-quid ſit de *Miſſis votivis privatis*, a paulò antè relatorum DD. circa eas hodie Sententiâ, cùm per ſuperius dicta ſaltem *Miſſam votivam ſolemnem* pro *Re gravi*, aut *publicâ Eccleſiæ cauſâ*, etiam in *Dominicis*, & *Feſtis duplicibus* (dummodo, ſaltem regulariter loquendo, non ſint 1. Claſſis, ut *Gav. P.* 1. *Tit.* 4. *lit.* o. notat Lohner, nec de exceptis in Rubrica Gener. VI. Miſſal. Rom.) fas ſit decantare, ideo circa *Miſſas Votivas* 2. generis illud adhuc quæri poteſt: quid per *Rem gravem*, ac *publicam Eccleſiæ cauſam* in illa Conceſſione intelligendum? Reſpondent ex Gav. Dominicus Bellus, & Joan. Petrus Caſanova, allegantes Decr. Sac. Rit. Congregat. de anno 1607. 19. Maij *Rem gravem* eſſe, pro qua Epiſcopus (intellige, ubi hic reperitur) cum toto Clero ac Populo conveni e ſolet, ut ſi Votum, pro gravi malo avertendo factum, ſit exolvendum; aut Gratiæ pro accepto aliquo grandi beneficio ſolenniter agendæ &c. *Cauſam* autem *publicam* quoque dici eam, ob quam fit Oratio, ſeu Comprecatio ſolennis 40. Horarum per Gyrum, & quando fiunt *Comitia* ſeu *Generalia* ſeu *Provincialia* Regularium pro Electione Officialium &c. Plura vi-

de

rò de his, & univerſim de *Miſſis Votivis* vide apud *Gob. Tr.* 3. *cit. caſ.* 21. *à n.* 699. *& à n.* 708. item apud Dianam *P.* 9. *Tr.* 8. *Reſolut.* 53. & Piſart Sac. *Evang. P.* 1. *Tit.* 4. *n.* 7. ubi ait: *Res gravis in hac materia eſt imprimis publica Eccleſiæ cauſa, Victoria publica contra Infideles; deinde Commune alicujus Patriæ, aut Religionis Bonum: qua ratione etiam huc ſpectat (ut mihi quidem apparet) Electio alicujus Epiſcopi, Generalis Ordinis, Abbatis, aut Prioris.* His conſona habet P. Felix Poteſtas Ord. minor. de Obſervant. P. 1. Examinis Ordinandor. c. 2. n. 247. ità ſcribens: *Graves cauſæ* (ob quas ſcil. in *diebus Dominicis*, & *Feſtis duplicibus, exceptis Feſtis majoribus Paſchatis, Aſcenſionis, & ſimilibus*, celebrare fas eſt *Miſſas Votivas* modò hactenus declaratò) ſunt: Neceſſitas Pluviæ, Belli, aut cujuslibet mali Communis, & quælibet Neceſſitas Bonum Commune reſpiciens. Huc reducuntur Expoſitio Sanctiſſimi, tam in diebus Bacchanalium, quàm in Oratione 40. Horarum; Salus ſummi Pontificis, Epiſcopi, aut magni Principis periclitantis; Comitia Regularium, tam Generalia, quàm Provincialia, & Gratiarum actiones pro gratia Communi; quoniam Spectant ad Bonum Commune, & ſicut pro hujuſmodi poteſt inſtitui *Proceſſio*, ità & *Miſſa.* Atque hæc hactenus de *Miſſis Votivis* (tam *ſolemnibus*, quàm *privatis*) *Primi* ac *Secundi generis.* Nunc etiam de *Miſſis Votivis tertij generis.*

Missæ Votivæ Tertii Generis ſunt modò *quatuordecim*, quæ habentur in fine Miſſalis, videlicet *Prima Pro eligendo Summo Pontifice* Sede vacante. *Secunda In die Creationis*, & *Coronationis Papæ*, ejusdémque *Anniverſario. Tertia in Anniverſario Electionis*, & *Conſecrationis Epiſcoporum. Quarta ad tollendum Schiſma. Quinta pro quacunque Neceſſitate. Sexta pro Remiſſione peccatorum. Septima ad poſtulandam gratiam bene moriendi Octava contra Paganos. Nona Tempore belli. Decima* pro *Pace. Undecima* pro *vitanda mortalitate*, vel *Tempore peſtilentiæ. Duodecima* pro *Infirmis*, habens tamen aliam Orationem, ſi dicatur pro *Infirmo ſanitati reſtituendo*, & aliam (extantem in fine Miſſæ) ſi dicatur pro *Infirmo morti proximo. Decima tertia* pro *Peregrinantibus*, vel iter *agentibus: Decima quarta* pro *Sponſo* & *Sponſa.*

Harum Miſſarum *prima, ſecunda, tertia*, & *Ultima*, dicuntur Votivæ, quia non ſunt *de die*; non tamen dici poſſunt quocunque Tempore, ſed illarum *prima* Sede vacante tantùm: *ſecunda*, & *tertia* poſt primam vicem in Anniverſario, quolibet die Creationis & Coronationis ſedentis Papæ, vel Epiſcopi tantùm: *ultima* denique non-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

niſi in Nuptiarum Benedictione.

Miſſa pro *eligendo ſummo Pontifice Sede vacante* dicitur vel de *Spiritu Sancto*, vel uti notatur primô locô inter *Votivas tertij generis* & incipit : *Suſcitabo mihi &c* adhibetur verò ad utramque *Color Rubeus* per *Rubr. Gener. XVIII. Miſſal.* in neutra tamen dicitur *Gloria*, aut *Credo*, niſi dicantur ſolenniter. In priore dicitur Præfatio, ùt in Pentecoſte, omiſſis tamen Verbis : *hodierna die*; in poſteriore verò dicitur Præfatio de *Tempore*, vel de *Octava*, infra quam celebratur, alioqui *Communis*. Quòd ſi *Votivæ* hæ duæ *ſolenniter* celebrentur, dicuntur earum Præfationes in *cantu* ſeu *tono ſolenni*, ùt in duplicibus : idem eſt de Præfatione duarum ſequentium, & aliarum *Votivarum*, quæ *ſolenniter* dicuntur in *Colore rubeo*, aut *albo*, non autem illarum, quæ *ſolenniter* cantantur in *Colore Violaceo*.

Miſſa, quæ inter *Votivas Tertij generis* aſſignatur in Miſſali ſecundô locô, nempe pro die *Creationis*, & *Coronationis Papæ*, nec non ejusdem *die* Anniverſario, dicitur ùt in Cathedra S. Petri 18. Januarij, cum Oratione : *DEUS omnium Fidelium Paſtor &c*, uti hæc notatur poſt ultimam Votivam de B. V. attamen omiſſis Orationibus de Ss. Petro & Paulo. In ea dicitur *Gloria* & *Credo*; poteſtque primâ vice eadem Miſſa dici etiam in *Dominica*, & *Feſto duplici*, tam in *Creatione*, quàm *Coronatione Papæ*, mutatâ collectâ de Apoſtolis in Collectam prædictam : *DEUS omnium Fidelium Paſtor &c.* Gav. To. 1. P. 4. *Tit.* 17. n. 18. ſecus eſt de die Anniverſario incidente in *Dominicam*, aut *Feſtum duplex*, tunc enim de Anniverſario fit tantùm Commemoratio, ut infra, licèt de cætero eadem quoque Miſſa dicenda ſit in *Anniverſario Creationis*, & *Coronationis Papæ*, quæ dicitur in ipſa die *Creationis*, & *Coronationis*, nempe ùt in Cathedra S. Petri, mutatâ Collectâ, ùt antè, & pariter cum *Gloria*, & *Credo*, ac ſte.

Circa *Tertiam Votivam Tertij generis*, aſſignatam pro die *Anniverſario Electionis*, ac *Conſecrationis Epiſcopi* notat Gavantus loc. cit. in Rubrica ei præfixâ Particulam *ſeu* ſumi non tantùm disjunctivè, *ſed etiam* collectivè pro *&*, id quod apertè demonſtrat ex Rubrica de Symbolo circa fin. nec non ex Rubr. *De Coloribus Paramentorum n.* 2. pariter circa fin. juxta quas tam *Anniverſarius dies Electionis*, quàm *Conſecrationis Epiſcopi* poteſt celebrari : quòd ſi alter eorum tantùm celebretur, *Conſecrationis* potiùs, quàm *Electionis dies anniverſaria* juxta eumdem Gavantum erit celebranda : & ſi quidem *dies anniverſaria* ſeu *Electionis*, ſeu *Conſecrationis Epiſcopi* celebretur die non Feſtivo, Miſſa dicetur (in Paramentis albis) uti notatur in

Miſſali

Miſſali Romano tertiô locô inter *Votivas tertij generis*, hunc habens Introitum : *Sacerdotes tui Domine &c*, cum *Gloria in Excelſis*, & *Credo*, nec non unicâ Oratione, & Præfatione Communi : ſi autem dies anniverſaria, ſeu *Electionis*, ſeu *Conſecrationis Epiſcopi* veniat in die *Feſtivo de præcepto* aut in *Dominica*, Miſſa juxta Cæremoniale Epiſcoporum emendatum l. 2. c. 25. dicetur de *Feſto*, aut *Dominica*, cum Commemoratione anniverſarij Electionis, aut Conſecrationis Epiſcopi, per Orationem ſeu Collectam extantem in prædicta Miſſa : in qua Collectâ, eique Correſpondente *Secreta*, ac *Poſt-Communione* non modô exprimendum litteri N. eſt Nomen *Epiſcopi*, ſed etiam Nomen *Civitatis*, ſeu *Diœceſis*, cui præeſt; quia (ùt notat Gav.) vox *Eccleſia* ſine additamento poſita ſignificat *univerſalem Eccleſiam*, non verò *particularem*. Cur autem in Miſſa hac, utì & præcedentibus duabus dicatur *Credo*, ingenioſam, ac eruditam Rationem dat Gav. *To* 1. *P.* 1. *Tit.* 11. *lit. I. & L.* Quòd ſi ipſe Epiſcopus celebret in Anniverſario ſuæ *Electionis*, aut *Conſecrationis*, dicere debet in Oratione : *Me indignum famulum, quem huic Eccleſiæ tuæ &c*, utì Michaël Bauldry in Manual. Sacrar. Cæremon. Edit. novæ P. 5. ex l. 2. Cærem. Epiſc. c. 35. monet, ubi & hactenus dicta his ex eo Verbis Confirmat ; *Singulis annis in diebus anniverſarijs Electionis, & Conſecrationis Epiſcopi Miſſam ſolennem vel per ipſum Epiſcopum, vel per aliquam Dignitatem, vel Canonicum* (modô antè deſcriptô) *ipſo præſente celebrari convenit &c.*

Reliquæ X. *Miſſæ Votivæ tertij generis*, quæ deinceps ſequuntur in Miſſali, dici poſſunt (ſed omnes in *Colore* tantùm *Violaceo*, exceptâ ultimâ, cui convenit *Color Albus*) qualibet die, exceptis diebus *Dominicis*, & *duplicibus* (nisì aliquæ earum dicantur *ſolenniter* pro *Re gravi*, aut *publica Eccleſiæ cauſa*) necnon exceptis *diebus privilegiatis* ſuprà relatis.

Verùm circa ſeptimam illarum (cui Titulus : *Ad poſtulandam gratiam bene moriendi*, & incipit : *Illumina oculos meos &c*) Notandum hîc eſt, eam primùm 1706. (quô Tempore plurimi repentinæ mortis caſus tam in Urbe, quàm alibi, contigerunt) pro univerſali Eccleſia à Sac.Rit. Congr. approbatam, & ad *petendam à Deo gratiam bene moriendi* de mandato SS. D. N. Clem. XI. Miſſali Romano inſertam fuiſſe, utì videre eſt in Decreto, Miſſæ illi novæ appreſſo : in quo jubetur poni in Miſſali poſt Miſſam *Pro Remiſſione peccatorum*, & in Rubricis Generalibus in Titulo *de Coloribus Paramentorum*, ſub *Colore Violaceo*; ac prætereà in Gradualibus ad Cantū Chori eodem Cantu & Tono, qui in antiquis habetur Feriâ IV. Domini-

cæ

cæ primæ, & Sabbatô Dominicæ tertiæ in quadrageſima, & in Dominicis quartâ, ſextâ, decimâ ſextâ, vigeſimâ, & vigeſimâ primâ poſt Pentecoſten.

Circa *ultimam* denique, ſeu *decimam quartam Miſſarum Votivarum tertij generis* (quæ eſt *pro Sponſo & Sponſa*) hîc quoque illud Notandum venit : Eam (ſiquidem *Benedictio* ſit facienda) præſente Sponſo & Sponſa poſſe (in *colore albo*) celebrari quâlibet die, exceptis *diebus Dominicis*, & *duplicibus* : nam ſi *Benedictio Nuptiarum* facienda ſit *die Dominicâ*, vel *Feſto duplici*, tunc juxta Miſſale, & Rituale Romanum *Tit. de Matrim.* dicitur Miſſa de *Dominica*, vel *Feſto*, cum *Gloria in Excelſis*, & *Credo*, ſi illa Miſſa id requirat, cum Commemoratione tamen Miſſæ *pro Sponſo, & Sponſa*, ac reliquis, quæ pro eorum Communione, ac Complemento Benedictionis in eadem Miſſa habentur in Miſſali, quod inter alia monet, in fine *Miſſæ Dominicalis*, aut *Feſtivæ* dicendum tunc eſſe pro more Evangelium S. Joannis : Color autem ad Miſſam tunc adhibetur *Dominicæ*, vel *Feſto* illi *duplici*, aut *diei privilegiato* conveniens. Quæ autem porrò ſint obſervanda in Praxi circa *Benedictionem Sponſorum*, vide apud Gav. To. 1. P. 4. Tit. 17. à n. 23. uſque ad 26. incluſivè : ubi aſſerit 1. Dum Celebrans ante *Libera nos &c* ſtans in Cornu Epiſtolæ verſus Sponſum & Sponſam, ante Altare genuflexos dicit Orationes in Miſſali præſcriptas, Librum ante eum tenendum eſſe à Miniſtro : dum verò vel accedit ad medium Altaris, vel ab eo recedit, ſemper genu flectendum Coram SS. Sacramento. 2. Benedictionem, quam, antequam Benedicat Populo in fine Miſſæ nuptialis dare debetur Sponſis, dandam ab eo ſtante eſſe in Cornu Epiſtolæ, ante Altare, uti ſuprà, genuflexis, ut ſic in vicino Libro eam commodè legere queat. 3. denique Aſperſionem illam Sponſorum, quæ fit cum aqua benedictâ, ùt ibi faciendam eſſe cum Aſpergillo nec non cum quâ & Signô crucis ſuper eos eo modô, quô fieri jubetur in Rituali Romano in Benedictione Mulieris poſt Partum, & aliarum Perſonarum. Dixi autem ſuprà : Miſſam pro *Sponſo & Sponſa* in Miſſali aſſignatam dicendam eſſe diebus non impeditis, *ſiquidem Nuptiarum Benedictio ſit facienda*; ſi enim hæc in Nuptiarum ſolennitate non intervenit, non eſt dicenda *Miſſa pro Sponſo & Sponſa*, uti contingit, ſi *vidua* eſt Sponſa, eſto vir nunquam habuerit uxorem : ſi verò uxorem habuerit, at *Virginem* duxerit, tunc, ubi ea viget Conſuetudo, poterunt Nuptiæ perinde *benedici*, ac ſi ipſe uxorem non habuiſſet, dicendo *Miſſam pro Sponſo & Sponſa*, ut ſuprà; cùm ea

expreſsè in tali quoque caſu permittat Rituale Romanum Pauli V. antè cit. Ex quibus patet: ſecundas Nuptias nunquam eſſe benedicendas: illæ autem Nuptiæ Cenſentur hîc *ſecundæ* (ut non benedicantur) quæ ſunt ſecundæ ex parte *Fœminæ*, quamvis ſint primæ ex parte Viri: nec refert, an ipſa vidua ſecundò nubens ſit *Virgo*, vel non, ſed an ſemel jam ſit *benedicta*: unde, quæ ſemel nupſit, ſed ante Benedictiones receptas facta eſt vidua, cùm poſtea iterum nubit, omnino eſt *benedicenda*: è contra verò, quæ ſemel eſt *benedicta*, non iterum eſt *benedicenda*. Quòd ſi proin mulier non Benedicenda Tempore Contrahendi Matrimonij peteret Miſſam pro felici Conjugio, nequaquam dicenda foret Miſſa *pro ſponſo & ſponſa*, ſed de Tempore occurrente, vel alia Miſſa Votiva, niſi ſit dies Dominica, aut *Feſtum duplex &c.* Cæterùm in Miſſa *pro ſponſo & ſponſa* non eſſe dicendum *Gloria in Excelſis*, nec *Credo*, colligitur ex eo, quòd in ea Miſſa juxta Miſſale dicendum ſit in fine *Benedicamus &c.* Et hæc de Miſſis Votivis. De quibus Gav. *To.* 1. *P.* 4. *Tit.* 17. Lohner Inſtr. pr. 1. P. 4. Tit. 2.

APPENDIX

De Diebus ac Feſtis, in quibus cantandæ ſunt plures Miſſæ Conventuales, ſeu Principales.

IN Eccleſijs Cathedralibus & Collegiatis datur, ac à Rubr. Gener. Miſſal. Tit. 3. n. 1. & 2. Tit. 5. n. 1. Tit. 7. n. 2. adſtruitur, & alijs undecim ad minimum locis (nempe ante Vigil. Aſcenſion. Domini, item die 25. Apr. 28. Jun. 9. & 23. Aug. 15. 16. 19. & 20. Sept. 2. Nov. & 15. Dec.) ne oblivioni tradatur, inculcatur, eáque juxta ipſius S.R.C. Decreta, rigoroſa obligatio dicendi ſubin plures Miſſ. Convent: nam

In Ferijs Quadrageſ. quatuor Temporum, Rogat. & Vigil. ſi Feſtum occurrat *dupl.* vel *ſemidupl.* vel *dies Octavæ* alicujus Sancti, vel etiam *dies infra Octav. SS. Corpor. Chriſti*, in Eccleſijs Cathedralib. & Collegiatis cantantur *duæ Miſſæ*, una de *Feſto* poſt Tertiam, alia de *Feria* poſt Nonam. In Vigil. verò Aſcenſion. ſi occurrat Feſtum *dupl.* vel *ſemidupl.* dicuntur *tres Miſſæ*, 1. de *Feſto*, poſt *Tertiam.* 2. de *Vigil.* poſt *Sextam.* 3. de *Rogat.* poſt *Nonam.* *Prima* quoque *die* cujusque Menſis (extra Advent, Quadrageſ. & Tempus Paſch.) non imped. Offic. *dupl.* vel *ſemidupl.* ſi occurrat *Feſtum ſimplex*, vel *Feria, habens propr. Miſſam*, vel *reſumenda ſit Miſſa Dominicæ præcedent.*

dent. quæ fuit impedita, nec *alia die* reſumi poſſit, pariter dicuntur *duæ Miſſæ* : 1. de *Defunctis* poſt *Primam*. 2. de *Feſto ſimplici*, vel de *Feria prædicta*, poſt *Sextam*. In Commemor. Omnium Fidelium Defunctorum duæ rurſus dicuntur Miſſæ : 1. de *Octava* Omnium Sanctorum poſt *Tertiam*; altera de *Defunctis*, poſt *Nonam*, ſervata lege uniuscujuſque Miſſæ. Quæ omnia, ut ut ſuprà P. I. & II. hujus Libri proprijs ſuis locis ſint annotata, hîc tamen ea ſimul in compendio referre, & ſub unum quaſi aſpectum cum Directorio recentiſſimo Romano proponere in gratiam Lectoris placuit. Qui plura de hoc deſiderat, videat Gav. To. 1. P. I. Tit. 3. n. 1. & 2. & P. 3. Tit. 11. à n. 7. uſque ad 12. (ubi de obligatione cantandi 2. *Miſſas Conventuales* in dictis Eccleſijs) ac denique P. 4. Tit. 15. totô, ubi à *n.* 3. Ordine Menſium ſervato ſingillatim enumerat *Feſta*, in quibus eæ cantari debent, quô tamen locô *n.* 3. Menſe Decembri addenda quoque modò eſt *dies Octava Immaculatæ Conceptionis B. V. M.* quando ea incidit in *Feriam quatuor Temporum*, poſtquam nempe Feſtum dictæ Conceptionis de mandato Innocent. Papæ XII. celebrandum deinceps eſt in tota Eccleſia *cum Octavâ*. Ad Ritum verò decantandi prædictas *Miſſas* Convent. quod attinet, obſervanda ſunt ſequentia. I. Quælibet illarum celebranda eſt *Horâ* à Rubr. General. Miſſal. Tit. XV. Statuta, & quidem in ſuo *proprio Colore*, etiam *Pallij Altaris*, abſque alterius illarum Commemoratione, cum Evangelio S. Joannis in fine. II. Si quæ *de Feſto ſimplici*, aut de *die infra Octavam* facienda fuerit Commemoratio, fieri ea debet in Miſſa de Feria &c. III. Si autem facienda fuerit Commemoratio de *Vigilia* occurrente in *Quadrageſima*, aut quatuor *Temporibus*, fieri ea debet in Miſſa de *Feriâ*, additâ 3. locô ea Oratione, quæ aliàs in tali Miſſa 2. locô dici deberet. IV. Dicuntur autem in *Miſſa de Feria* Orationes tres pro diverſitate Temporis, ùt in Semiduplicibus, tunc occurrentibus : poſſunt tamen etiam dici 5. vel 7. ad libitum. V. In Miſſa de *Vigilia* dicuntur pariter tres, nempe 2. de S. MARIA (exceptâ *Vigiliâ Omnium Sanctorum*, in qua Oratio 2. eſt de S. Spiritu) 3. *Eccleſiæ*, vel pro Papa. VI. Utraque autem hujuſmodi Miſſa, nempe tam de *tali Feria*, quàm de *Vigilia*, dici debet ſine *Gloria* & *Credo*, & cum Præfatione feriali Communi, vel feriali de Tempore, & cum *Benedicamus Domino* in fin. VII. Miſſa denique pro Defunctis, ſi dicenda eſt, Principalis dicitur Generaliter pro Defunct. Sacerdotibus, Benefactoribus, & Alijs, ſeu Miſſa quotidiana, prout extat in fine Miſſalis, cum Præfatione Communi, & 3

Ora-

Orationibus, ut ibi, præterquam in Commemoratione *Omnium Fidelium Defunctorum*, in qua dicitur *Prima Miſſa*, cùm unica Oratione, ut ibidem.

TITULUS VIII.

De Ritibus, ac Cæremonijs Obſervandis in Miſſis quibusvis, tam ſolennibus, quàm privatis, non modò à Celebrante, ſed etiam ab ejus Miniſtris quibuſcunque.

QUid Obſervandum ſit 1. In *Miſſis*, quæ vel *privatim*, vel *ſolenniter* dicuntur Coram Expoſito Venerabili, vide apud noſtrum P. Hippolytum à Portu Vicentino in *Tractatu de Cultu DEI &c. Venetijs edito* 1705. *P.* 3. *c.* 7. necnon ejusdem capitis Append. 1. & 2. à f. 357. *item apud P. Lohner Inſtruct.* 1. *P.* 4. *Tit.* 1. Gerlacum Vinitorem *Compend. Sac. Rit. P.* 4. *Tit.* 5. Michaël Bauldry *in Manual. Sac. Cæremon.* Edit: *nov. P.* 3. *c.* 20. *à fol.* 197. Caſtaldum in Prax. Cærem. l. 3. ſ. 10. c. 3. & Gavant. *To.* 1. *P.* 2. *Tit.* 14. additis ijs, quæ præcedente Titulô 7. De *Miſſa Votiva SS. Sacramenti*, ejúſque in 40. *Horarum Comprecatione* publica Expoſitione nos ſuprà *à f.* 239. diximus, & infrà Tit. ult. dicemus. Apud eosdem AA. vide etiam obſervanda in facienda ſeu diſtribuenda Sacra Communione tam *generali*, quàm *particulari*, tam *Clericorum*, quàm *Laicorum*, tam *extra* quàm *intra Miſſam*, eámque tam *ſolennem*, quàm tantùm *privatam*, nominatim apud Gavantum *To.* 1. *P.* 2. *Tit.* 10. *à n.* 6. Arnaud. *Tr.* 1. *P.* 2. *Tit.* 10. *à n.* 14. & 32. Caſtaldum *l.* 2. *ſ.* 5. *c.* 3. *à n.* 2. *ac* 4. & *ſ.* 14. *c.* 7. & 8. item *l.* 1. *ſ.* 3. *c.* 2. & 3. Mich. Bauldry *Man. P.* 3. *Tit.* 10. *in Notis ad Rubr.* 10. *Miſſal. de Rit. celebr. Miſſ. n.* 6. *f.* 152. item *c.* 8. & 11. *artic.* 10. Gerlac. Vinitor. *P.* 2. *T.* 10. *in Annotationibus* 2. *generis*, *à f.* 210. & *P.* 4. *Tit.* 4. P. Lohnerum *Inſtruct. pract.* 1. *P.* 2. *Tit.* 26. & *P.* 6. *Tit.* 10. *n.* 6. &c. ac P. Hippolytum à Portu Vicent. *Tr. de Cultu DEI P.* 1. ad *Tit.* 10. *Miſſal. de Ritu celebrandi Miſſam*, *in Annotationibus ad Rubricam* 6. *illius Tituli à fol.* 130. item *in Appendice ejusdem Tituli ac Rubricæ fol.* 135. ubi agit de diſtributione *S.* Euchariſtiæ immediatè, vel antè, vel poſt Miſſam. Vide etiam Joannem Clericatum in Deciſionibus de Virt. & Sacram. Pœnitent.